

TAMPEREEN KAUPUNKI
Kaupunkiympäristön kehittäminen
Maankäytön suunnittelu

Kantakaupungin yleiskaava [2040]

Tavoitteet 2015

Tampereen kaupunki

Kaupunkiympäristön kehittäminen

Maankäytön suunnittelu

PL 487

33101 Tampere

www.tampere.fi/kaavatjakiinteistot/kaavoitus/yleiskaavoitus

Kansikuva: Jukka Aaltonen

Sisällysluettelo

Johdanto	5
Kaupunkistrategia 2025	6
Strategian suhde yleiskaavaan.....	6
Tavoitteiden periaatteet	8
Tavoitteiden muodostamisen lähteet.....	10
Koko kantakaupunkia koskevat tavoitteet	12
Asuminen	14
Liikkuminen.....	16
Palvelut.....	18
Elinkeinot.....	20
Luonto, maisema ja virkistys	22
Prosessi	24
Alueelliset tavoitteet	26
Keskustan alue	28
Koillinen alue.....	30
Kaakkoinen alue	32
Eteläinen alue	34
Läntinen alue	36

Johdanto

Yleiskaavan keskeinen tavoite on varautua kaupungin asukasmäärän kasvulle asetettuun tavoitteeseen. Tavoitteenasettelun toisena lähtökohtana on suunnittelun kohdealue, jo kertaalleen kaavoitettu ja pääosin myös rakennettu, Tampereen kantakaupunki.

Ennuste noin 60.000 uudesta asukkaasta vuoteen 2040 mennessä on mahdollista saavuttaa kantakaupungin olevaa rakennetta uudistamalla ja täydentämällä. Tavoitteen toteutuminen edellyttää kaupungin nykyisen maankäytön sekä liikenteen ja palvelujen verkostojen uudelleen tarkastelua ja jäsentämistä erityisesti tiivistyvän maankäytön ja kasvavan liikenteen yhteensovittamiseksi. Lisäksi tulee varmistaa että nykyisten asukkaiden ja toimijoiden käyttämässä kaupungissa tapahtuvat muutokset ovat hyväksyttävissä. Tavoiteltu tiiviimpi yhdyskuntarakenne johtaa väistämättä tarpeeseen kehittää Tamperetta enemmän kestävästi liikkumisen kaupunkina.

Kantakaupungin yleiskaavan laatiminen on yksi Tampereen kaupunkistrategiassa, Yhteinen Tampere – Näköalojen kaupunki, määritellyistä valtuustokauden tehtävistä. Strategian yhdessä tekemistä koskeva painotus on korostunut yleiskaavatyön tavoitevaiheessa. Tavoitteita koskevaa keskustelua on käyty laajasti asukkaiden ja eri sidosryhmien sekä Tampereen kaupungin tilaajaorganisaation kanssa. Kaavan tavoitteet ovat syntyneet strategiapohjan lisäksi em. vuorovaikutuksen ja laajan kaavaa varten laaditun selvitysaineiston pohjalta. Yleiskaavatyön tavoitevaihetta on esitelty ja käyty keskustelua kaikissa tilaajalautakunnissa kevään 2015 aikana.

Tampereen kantakaupungin yleiskaava 2040 – tavoitteet hyväksytään kaupungin valtuustossa. Tavoitteiden pohjalta valmistellaan yleiskaavan luonnos ja myöhemmin valtuustokauden loppuun mennessä lopullinen hyväksyttävä yleiskaava. Tavoitteet on määritelty kahdelle tasolle.

Koko kantakaupungin tasolle on määritelty kaikille osapuolille yhteiset, jo olevan kaupunkitilan kehittämistä koskevat, pelisäännöt. Pelisääntöjä tarvitaan, sillä kaupungin uudistaminen ei tapahdu perinteisesti vain kaupungin vetovastuulla vaan myös eri alojen toimijoiden ja rakentajien käynnistämisenä hankkeina. Olevassa kaupunkitilassa yhtenä tärkeimpänä kehittämisen osapuolena ovat nykyiset asukkaat ja toimijat.

Alueellisen tason tavoitteissa on määritelty kaupunkirakenteen kehittämisen tahtotilaa ja alueellisia toimenpiteitä, joiden toteutumisesta kaupungilla on vastuu. Tahtotilakartalle on koottu yhteen tietoa eri alueille kohdentuvista tavoitteista sekä eri alueilla ilmenevästä suunnittelutarpeesta..

Kantakaupungin yleiskaava 2040 – työssä yhtenä keskeisenä tavoitteena on myös itse kaavaprosessin ja –välineen kehittäminen. On tärkeää, että yleiskaava on jatkuvasti tietoinen yhdyskuntarakenteesta ja kaupunkitilassa tapahtuvasta kehityksestä ja toimii vuorovaikutuksessa eri toimijaosapuolien kanssa. Tästä syystä tavoitteita on pyritty tilallistamaan mahdollisimman tarkasti, jotta jo tavoitevaiheen hyväksytyt yleiskaava-kaava-asiakirja voi toimia lähtökohtana erilaisille hankkeille ja asemakaavoitukselle.

Yleiskaavatyön tavoitteet on muodostettu yleiskaavapäällikkö Pia Hastion johdolla. Työryhmään ovat kuuluneet projektiarkkitehti Lotta Kauppila, projektiarkkitehti Kaisu Kuusela, kaavoitusarkkitehti Hannu Eerikäinen ja erikoissuunnittelija Jukka Aaltonen. Raportin taitosta ovat vastanneet tekninen suunnittelija Birgitta Helsing ja erikoissuunnittelija Jukka Aaltonen.

Pia Hastio

Yleiskaavapäällikkö

Kaupunkistrategia 2025

Kaupungin valtuusto laatii aina valtuustokautensa aluksi kaupunkistrategian, johon perustuu kaupungin kehittäminen ja johtaminen. ”Yhteinen Tampere – näköalojen kaupunki” -strategia kuvaa päättäjien yhteistä näkemystä siitä, mihin suuntaan kaupunkia ja sen toimintoja kehitetään. Strategiaan koostuu pitkän aikavälin strategisista painotuksista ja lyhyemmän aikavälin tavoitteista.

Kaupunkistrategia perustuu pormestari Anna-Kaisa Iksen pormestariohjelmallaan ”Uusi Tampere, tervetuloa!”. Ohjelma antoi suuntaviivat valtuustokauden painotuksille. Tampereen kaupunkistrategia, ”Yhteinen Tampere - näköalojen kaupunki”, perustuu yhdessä tekemiseen sekä näkemykselliseen ja rohkeaan toimintaan. Kaupunkistrategia on kuvaus painotuksista ja tavoitteista, joita kaupunginvaltuusto pitää tärkeimpinä. Se sisältää keskeiset viestit Tampereen kehittämiseksi ja on perusta kaupungin johtamiselle. Valtuusto hyväksyi kaupunkistrategian 19.8.2013. Strategiassa tavoitteet on konkretisoitu mitattavissa olevaan muotoon. Strategian toteutumista seurataan vuosittain tavoitteille osoitettujen mittareiden avulla.

Strategian suhde yleiskaavaan

Maankäytön suunnittelun osalta kaupunkistrategian linjauksia konkretisoidaan keskustan strategisessa yleiskaavassa ja kantakaupungin yleiskaavassa. Yleiskaava antaa strategialle tilallisen ulottuvuuden. Yleiskaavassa strategian tavoitteet voidaan kytkeä tilaan, jolloin kaupungin eri sektoreiden toimet kyseisessä paikassa saavat kehitykselleen suunnan.

Kaupunkistrategian voi osittain esittää myös kartalla. Tilallistettuja teemoja on esitetty seuraavassa kartassa. Siihen on merkitty muun muassa strategiassa esiin nostetut Tampereen tulevaisuuden kärkitoimialojen innovaatioympäristöt, kehitettävät työpaikka-alueet ja kaupungin kehittämisen tärkeät vyöhykkeet.

Tampereen kaupunkistrategiassa on tunnistettu myös viime vuosina vahvis-

Strategiset painotukset vuoteen 2025 on ryhmitelty viiteen näkökulmaan

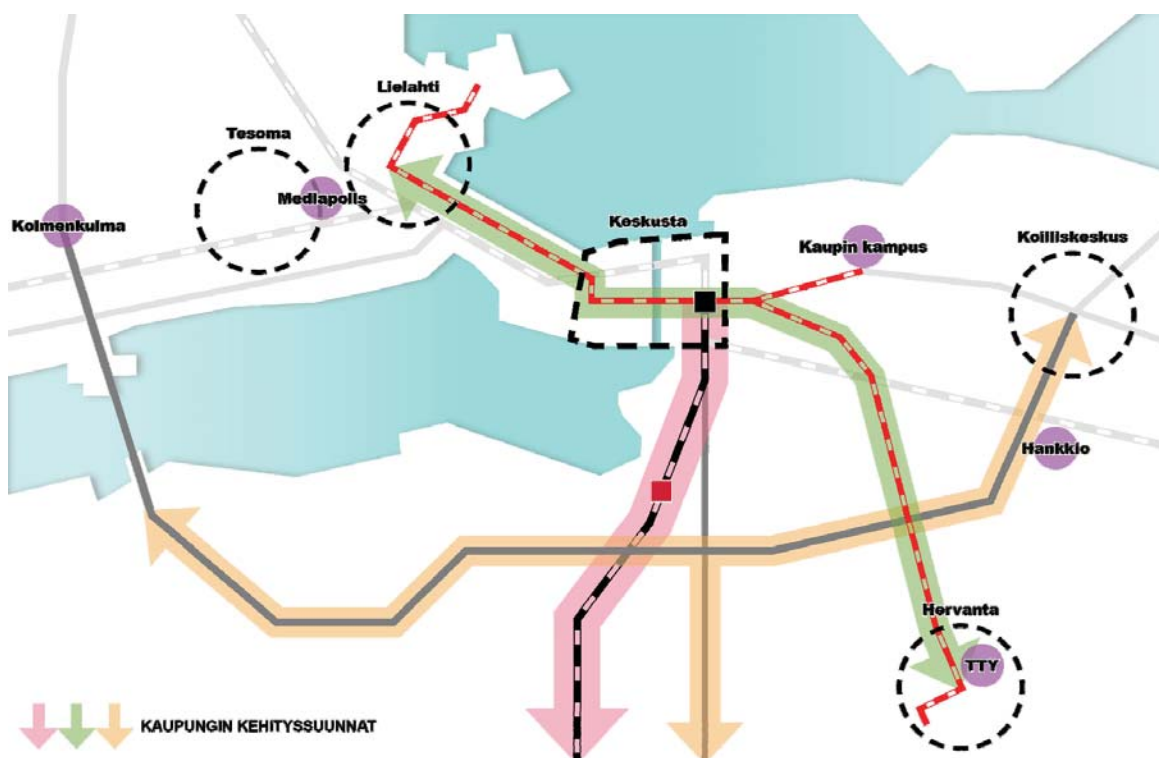
- Yhdessä tekeminen
- Ennaltaehkäisy ja hyvinvointierojen kaventaminen
- Elinvoima ja kilpailukyky
- Kestävä yhdyskunta
- Tasapainoinen talous ja uudistuva organisaatio

Keskeisiä tilallisia strategian tavoitteita ja yleiskaavatyötä ohjaavia periaatteita ovat:

- Tiivis, vihreä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenne, joka tukee koko kaupunkiseudun kehitystä
- Tampereen ilmastopolitiikan edelläkävijyys
- Kaupungin kasvun suuntautuminen nykyisen yhdyskuntarakenteen sisään, aluekeskuksiin, joukkoliikenteen laatukäytävälle ja etelän suuntaiselle ratavyöhykkeelle
- Fyysinen palveluverkon ja sähköisten palvelujen muodostama tehokas, esteetön ja helposti saavutettava kokonaisuus
- Keskustan ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella sijaitsevien aluekeskusten kehittäminen monipuolisina palvelukeskittyminä
- Joukkoliikenteen ja pyöräilyn sujuvuus liikkumisvaihtoehtoina
- Kaupunkiraitiotie joukkoliikenteen kärkihankkeena

tuneita sosiaalisia ja kulttuurisia trendejä, kuten asuinalueiden sosiaalisen eriytymisen lisääntyminen sekä kasvaneet vaatimukset julkisen työn avoimuuden ja vuorovaikutteisuuden lisäämiseksi. Muun muassa näihin trendeihin strategian tavoitteet osaltaan ottavat kantaa. Maankäytön suunnittelussa tavoitteiden toteutuminen edellyttää ennen kaikkea yleiskaavan ja sen valmisteluprosessin kehittämistä nykyisestä.

Yleiskaavaprosessin ja itse kaavan kehittämistä puoltavat yleiskaavatyön yhteydessä laadituissa selvityksissä esiin nousseet ei-toivottujen kehityssuuntien havaitseminen. Monet kaupungin toiminnot kuten elinkeinojen ja palveluiden syklit sopivat huonosti yhteen perinteisen tilavarauskavaan pitkän aikajänteen kanssa. Tämä näkyy esim. eri puolille kaupunkia sijoittuvien elinkeinoalueiden ja kaupunginosien epätasaisena

Kaupunkistrategia esitettynä kartalla.

rakentumisena. Lisäksi analyysit osoittavat, että rakennetussa ympäristössä hankkeiden rooli kaupungin kehityksen kärkenä korostuu ohi yleiskaavatasoisen suunnittelun. Kuitenkin monilla julkisilla ratkaisuilla, kuten liikennealueiden ja oppilaitosten sijoittelulla, on voitu vaikuttaa hankkeiden sijoittumiseen ja toteutumiseen.

Tampereen kantakaupungin yleiskaavaa 2040 on lähdetty kehittämään kaupunkitilan hallinnointivälineen suuntaan, joka osaltaan toteuttaisi jatkossa kaupunkistrategiaa. Uudessa muodossaan yleiskaavaväline voidaan nähdä

koko ajan käynnissä olevana prosessina. Seuranta ja yhdyskuntarakenteen analyysiä kehitetään, jotta asukkaiden hyvinvointiin vaikuttavat oleelliset asiat nousevat avoimesti käsiteltäviksi suunnittelukysymyksiksi ja jotta keskitetyn ja koordinoitun seurannan kautta kaupunki on jatkuvasti läsnä kaikissa kaupunginosissa.

Valtuustokausittain laadittavassa kaupunkistrategiassa määritellään kaupungin tulevan kehityksen tavoitteet ja suunta myös yleiskaavoitusta silmällä pitäen. Jo kaupunkistrategiassa voidaan asettaa seurantatiedon pohjalta kaupun-

ginosissa toteutunutta kehitystä tukevia tai korjaavia tavoitteita ja toimenpiteitä. Samalla voidaan valituille tavoitteille määritellä seurantatavat ja mittaristo.

Kaupunkistrategian rytmisessä elävän yleiskaavan tehtävänä on mahdollistaa strategiassa valittujen painotusten soveltaminen maankäyttöön sekä ohjelmoinnin ja toteutuksen dokumentointi. Tällöin yleiskaava toimii strategiaa toimeenpanevana ja julkista panostusta koostavana ja yhteen sovitettavana välineenä hallinnon ja rakennushankkeiden välissä. Yleiskaavatyössä eri sektoreille asetettujen tavoitteiden sekä pitkän ja lyhyen aikajänteen kehittämistavoitteiden mahdolliset ristiriitaisuudet voidaan tunnistaa ja avoimesti käsitellä. Samalla tulee tehdä suunnittelun kokonaisvaikutusten arviointia, kun eri toimijatahot ovat mukana yleiskaavaprosessissa vahvemmin.

Uudessa muodossaan yleiskaava mahdollistaa valtuustolle nykyistä aktiivisemmän roolin kaupungin kehittäjänä. Valtuustokauden alussa uusi valtuusto tekee tavoitteistaan kaupunkistrategian ja valtuustokauden päättyessä strategisten tavoitteiden konkretisointi hyväksytään yleiskaavan muodossa.

Tavoitevaiheessa esiin nousseita tarpeita yleiskaavan kehittämiseksi:

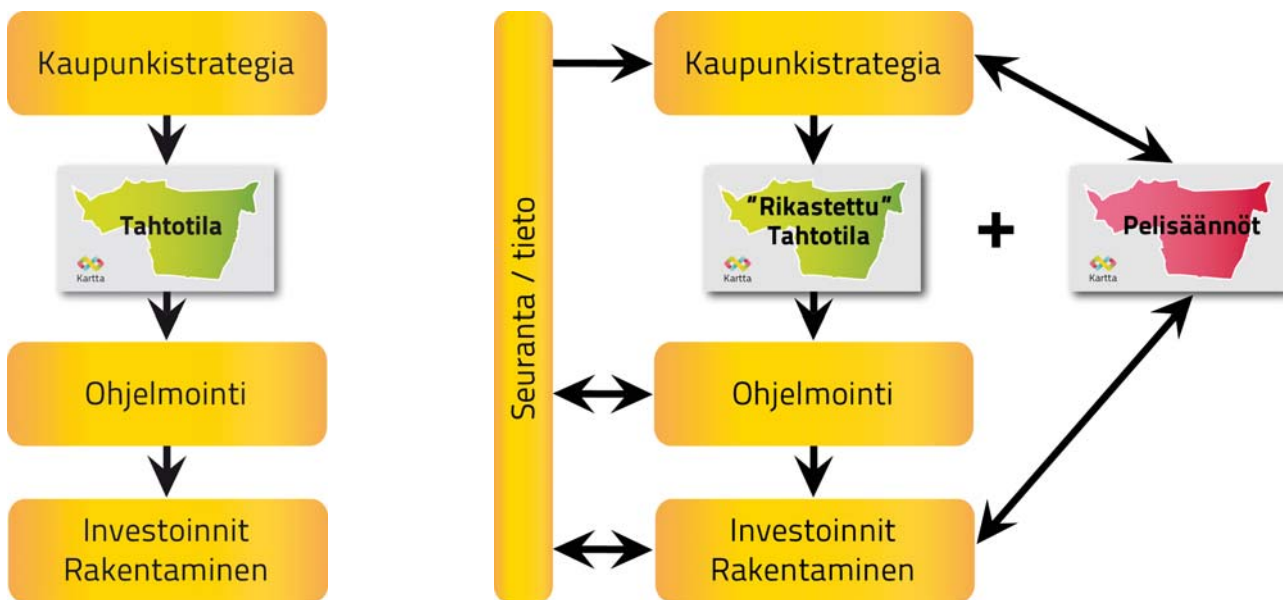
- › tarve seurannan ja suunnittelun jatkuvalle läsnäololle kaupunginosissa
- › julkisen toimijan tavoitteiden ja tekemien ratkaisujen ennakoitavuuden ja läpinäkyvyyden lisääminen
- › sektorien välisen yhteistyön nykyistä parempi koordinointi
- › yleisen tason periaatteiden näkyminen myös hanketasolla

Tavoitteiden periaatteet

Yleiskaavan tavoitevaiheessa on hahmoteltu dynaamisesti kehittyvän kaupungin hallinnointiin soveltuvaa hal-

lintokehikkoa. Tärkein tavoite on ollut luoda selkeä, mutta myös joustava työkalu julkisen työn koordinointiin, jonka

kautta kaupungin tahto alueidensa kehittämisessä välittyy asukkaille ja toimijoille aina hanketasolle saakka.

Perinteinen yleiskaavaprosessi tuottaa maankäyttöä ja rakentamista ohjaavan yleiskaavan/suunnitelman valitulle alueelle. Riskinä on suunnitelman vanhentuminen, kun perusteet yleiskaavan valinnoille voidaan kyseenalaistaa, jos siitä muutospaineiden vuoksi joudutaan poikkeamaan.

Kantakaupungin yleiskaava 2040 -prosessi pyrkii siihen, että yleiskaava on jatkuvasti tietoinen yhdyskuntarakenteesta ja kaupunkitilassa tapahtuvasta kehityksestä ja toimii vuorovaikutuksessa eri toimijaosapuolien kanssa. Valtuustokausittain päivittyvänä yleiskaava on aina läsnä.

KUVA TIMO HUHTINEN

Elinkeinoelämän aamukahvit 26.9.2014.

Tavoitevaiheeseen koottuja teemoja esitetään kahdella kartalla, sekä näitä selittäville teksteille, jotka molemmat viime

kädessä ottavat kantaa sekä julkisin että yksityisin varoin toteutettaviin hankkeisiin. Näiden kahden kartan kautta pyri-

tään edistämään kaupungin hallinnon avoimuutta ja ennakoitavuutta asukkaiden ja hankkeiden osapuolten suuntaan.

Koko kantakaupunkia koskevat tavoitteet – pelisäännöt

”Pelisäännöt” -kartalla ja tähän kytkeytyillä tavoitteilla esitetään kaupungin tahtoa hanketason kehittämiseen. Asuinrakentamiseen ja elinkeinoihin liittyvät investoinnit toteutuvat pääasiassa yksityisrahoitteisina. Muiden kuin kaupungin investointien toteutumisen ennakointi on siten lähes mahdotonta melko suurelle määrälle välttämättömiä kaupunkia kehittäviä hankkeita. Kuitenkin yhtenäisiä tavoitteita hankeohjaukselle tarvitaan.

Pelisääntökartassa ja sen tavoitekirjauksissa toiminnallinen kaupunki on esitetty ympäristön ominaisuuksien perusteella neljälle vyöhykkeelle: toiminnallisesti kehitettävä vyöhyke, laadullisesti kehitettävä vyöhyke, järvellisen yhteyden vyöhyke ja luonnon ydinalue. Kullekin vyöhykkeelle on selvityksistä ja kaupunkistrategiasta, osallisilta, kaupungin tilaajaryhmiltä sekä päättäjiltä kerätyn palautteen perusteella asetettu kehittämistavoitteita jokaisen vyöhykkeen ominaispiirteiden mukaisesti ja niitä kunnioittaen. Kaupungissa syntyvien hankkeiden mielekkyyttä voidaan siten arvioida peilaamalla niitä ”pelisäännöissä” esitettyihin tavoitteisiin ja tavoiteltuihin vaikutuksiin, joita uudistamisesta ja täydentämisestä sekä liikkumisen määrän kasvusta voi seurata.

Pelisääntökartalla on määritelty koko kaupungin tasolla yhteiset kehittämisen tavoitteet eri vyöhykkeillä eri teemoille. Lisäksi alueiden kehittämisen prosessi näyttäytyä erilaisena riippuen siitä millä vyöhykkeellä ollaan. Prosessissa toimijoiden erilaiset roolit ja vastuut tulevat näkyviksi. Myös kaupungin roolia on syytä tarkistaa aiempaa aktiivisemmaksi kehittäjän rooliksi.

Alueelliset tavoitteet - kaupungin tahtotila

”Tahtotila” -kartalla on tunnistettu kaupunkirakenteessa olevia kehittämistarpeita ja toimenpiteitä ilmaisten ennen kaikkea kaupungin tahtotilaa ja toimintamallia yhtenäisenä julkisena toimijana. Lisäksi kartalla voidaan esittää tilallisesti eri sektoreilla toteutettavat julkiset hankkeet. Monet toimenpiteet vaativat kaupungin organisaation entistä saumattomampaa yhteistyötä. Tahtotilakartan tarkoituksena on tuoda näkyväksi analyysivaiheessa tunnistettuja suunnittelutarpeita paikoissa, joissa julkinen läsnäolo alueiden kehittämiseksi on tarpeellista ja edistää kaupungin täydennysrakentamista hallitulla tavalla.

Tahtotila-karttaan voidaan kytkeä tietoa tarkemman suunnittelun ja julkisten hankkeiden investoinneista ja ohjelmoinnista. Viher- ja liikennealueiden sekä palveluiden toteuttaminen on selkeästi ohjelmoitavissa olevia investointeja, jolla voidaan entistä enemmän vaikuttaa asuinrakentamisen tai elinkeinotoiminnan houkuttelevuuteen kaupunginosissa. Palveluiden tuottaminen ja toteuttaminen voidaan kytkeä kaavatyöhön tilallisten ratkaisujen osalta. Tahtotilakartassa huomioidaan maakunta- ja seututaso suunnitelmat sekä esitetään kaupunginsoviin sovitettuja ratkaisuja. Kaavan suhde julkisiin ohjelmiin tarkistetaan sen päivittämisen yhteydessä.

Tavoitteissa on tunnistettu kaupunkirakenteessa olevia suunnittelukysymyksiä, jotka on ratkaistava, jotta kaupungin asukasmäärän kasvutavoite 60 000 uudesta asukkaasta nykyisten asukkaiden elinpiirin laatua heikentämättä voidaan hallitulla tavalla saavuttaa. Palveluita, liikkumista ja virkistysalueita koskevien tavoitteiden kautta kaupunki ottaa vastuun asukkaidensa elinolojen kehittämistä kaupunginosissa. Uusien asumisen kohteiden ja elinkeinoalueiden kehittämiseen kytkeytyvien tavoitteiden kautta kaupunki vahvistaa omaa toimijuuttaan markkinoiden edistäjänä jo kehityksissä ja taantuvissa kaupunginosissa.

Myöhemmässä vaiheessa yleiskaavassa voidaan myös syventyä tarkastelemaan kaupunkistrategiassa nimettyä ajankohtaista teemaa, kuten jalankulun ja pyöräilyn kehittämistä ja luoda sille kokonaiskuva kantakaupungin alueella. Eri teemoja voidaan myös ohjelmoida, jolloin toteuttamiseen otetaan aktiivisempi rooli. Kaiken kaikkiaan itse yleis-

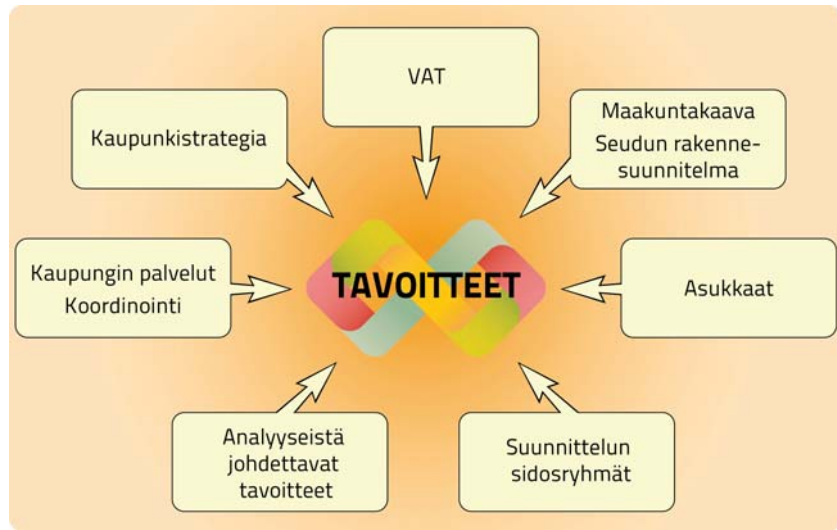
kaavaprosessi julkista työtä kokoavana ja koordinoivana työvaiheena nousee tärkeämpään asemaan kuin lopullinen kaava.

Vuorovaikutteisen ja jatkuvasti päivittyvän yleiskaavan paras puoli on, että asemakaavoja ja muita suunnitteluhankkeita voidaan käynnistää hyväksytyjen tavoitteiden pohjalta aina tarpeen vaa-

tiessa ja ennen kuin yleiskaava kokonaisuutena on valmis. Tavoiteasiakirja on pyritty laatimaan siten, että se ohjaa konkreettisesti prosessin aikana tehtävää yleiskaavasunnittelua, mutta myös sen pohjalta käynnistyvää asemakaavoitusta.

Tavoitteiden muodostamisen lähteet

Yleiskaavatyön tavoitteita on johdettu kaupunkistrategiasta ja sen toteuttamishajelmista, selvityksistä, analyyseistä ja osallisilta. Tavoitteita on käsitelty laajasti eri osallisryhmien, asukkaiden, virkamiesten ja luottamushenkilöiden kanssa. Yleiskaavatyön ensimmäisessä vaiheessa on selvitetty kantakaupungin nykytilaa monipuolisesti. Analyysien yhteydessä on tunnistettu suunnittelutarpeita sekä potentiaalisia kehitysalueita. Tavoitteiden perusteista, kaupunkistrategiasta, ylemmän tason suunnitelmista, selvityksistä ja analyyseistä sekä vuorovaikutuksesta on koottu tiivistelmät raporttiin ”Yhteenveto vuorovaikutuksesta ja analyyseistä tavoitevaiheessa”.

KUVA JOHANNA MAJAMÄKI

Vanhusneuvoston työpaja 18.9.2014.

Pelissäännöt-kartan tavoitteet on johdettu seuraavista lähteistä:

T Tampereen kaupunkistrategia ja sen toteuttamishjelmat, kaupungin muut ohjelmat ja suunnitelmat

Tampereen kaupunkistrategia 2025 "Yhteinen Tampere - näköalojen kaupunki"
 Kaupunkirakenne- ja ympäristösuunnitelma "Rosoisesti kaunistaa"
 Elinvoimasuunnitelma "Rock, rauta ja rakkaus"
 Hyvinvointisuunnitelma
 Organisaation toimintakykysuunnitelma "Uusi Tampere - yhdessä tehden ja rohkeasti johtaen"
 Esteettömyysohjelma 2009-2016
 Lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma 2007
 Vammaispoliittinen ohjelma 2011-2016
 Ympäristöpolitiikka 2020
 Luonnonsuojeluohjelma 2012-2020
 Meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2013-2018
 Pohjavesien suojelusuunnitelma
 Meluselvitys 2012
 Hulevesiohjelma 2012
 Pysäköintipoliittikkaluonnos

||| Yleiskaavatyöhön liittyvät selvitykset, analyysit ja suunnitelmat

Asukkaat ja asuminen 2014
 Yleiskaavan 1998 ajantasaisuuden arviointi 2014
 Viher- ja virkistysverkostoselvitys 2014
 Alustavat liikenneverkon kehittämistavoitteet 2015
 Teollisuus- ja työpaikka-alue selvitys 2014
 Ekosysteempipalvelut ja viherrakenne Tampereella
 Tampereen nykyrakenteen energiatehokkuuden ja ilmastovaikutusten arviointi YKR -vyöhyketyökälulla
 Maankäyttöään muuttuvien alueiden tarkastelu (Lakalaiva-Rautaharikon maankäyttötarkastelu, Peltolammin koulun sijoittamisen viitesuunnitelma ja Lielahden rannan kehittämissisio)
 Väylien kattamisen selvitys 2014
 Yhdyskuntateknisen huollon nykytila 2014

§ Laki ja ylempien tason suunnitelmat ja strategiat

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) 1999
 Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet (VAT)
 Pirkanmaan maakuntakaavaluonnos 2040
 Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040
 Maankäytön, liikenteen ja asumisen aiesopimus (MAL) 2013-2015
 Ilmastostrategia 2030
 Asuntopoliittinen ohjelma 2030
 TASE 2025 liikennejärjestelmän kehittämissuunnitelma

||| Vuorovaikutus

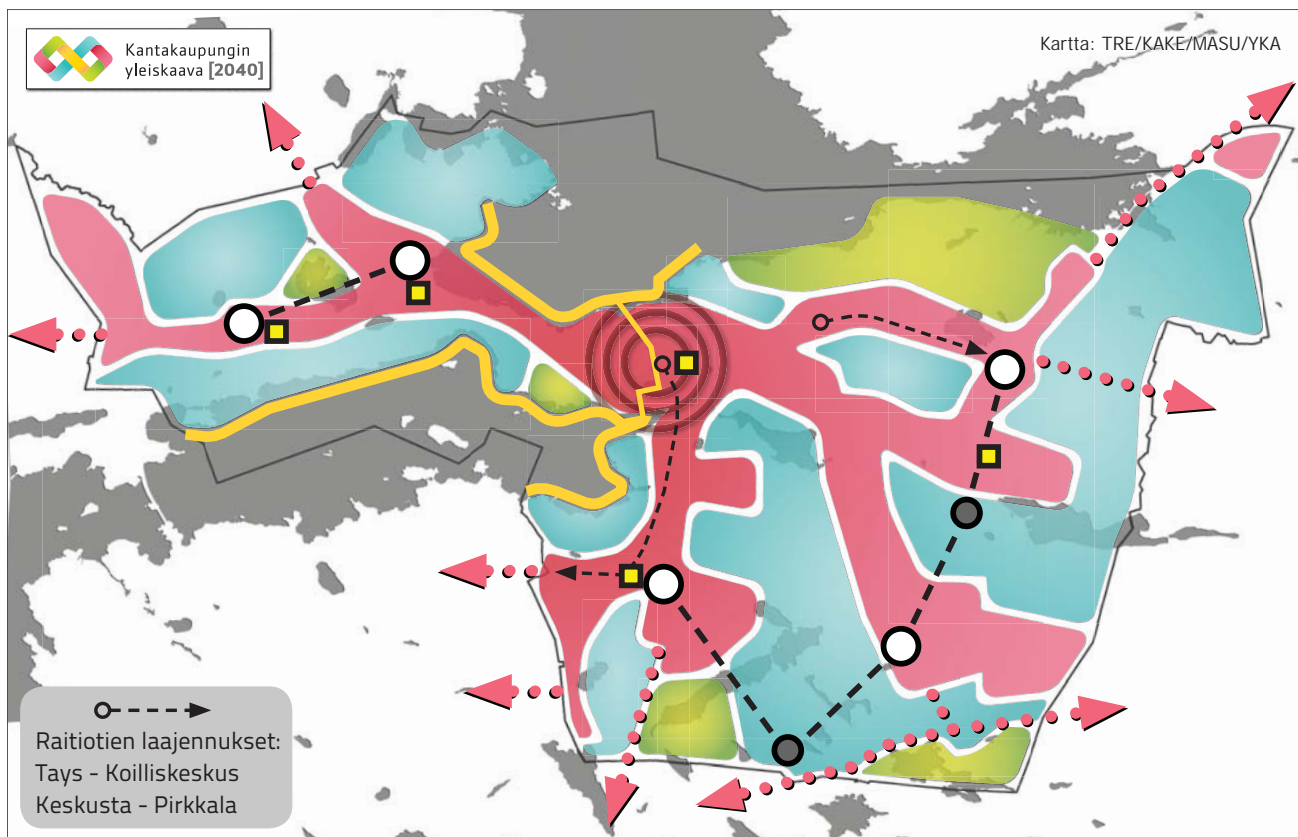
Asukkaiden työpajat alueittain (läntinen, eteläinen, koillinen ja kaakkoinen) syksyllä 2014
 Karttakysely netissä 15.8. – 5.10.2014, n. 600 vastaajaa
 Nuorisofoorumi 19.8.2014
 Vanhusneuvosto 18.9.2014
 Vammaisneuvosto 10.9.2014
 Harrastus- ja järjestötyöpaja 17.9.2014
 Elinkeinoelämän aamukahvit 26.9.2014
 Avointen ovien päivä vanhalla kirjastotalolla 27.9.2014
 Tilaajaryhmien viikkopalaverit ja seminaari 27.10.2014
 Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 11.3.2015
 Osaamis- ja elinkeinolautakunta 12.3.2015
 Terveystta ja toimintakykyä edistävien palvelujen lautakunta 18.3.2015
 Sivistys- ja elämänlaatu palvelujen lautakunta 19.3.2015
 Ikäihmisten palvelujen lautakunta 25.3.2015
 Lasten ja nuorten palvelujen lautakunta 26.3.2015
 Yhdyskuntalautakunta 31.3.2015
 Yleispiirteisen maankäytön ohjausryhmän ja tilaajaryhmän tavoitetyöpaja 24.4.2015
 Asemakaavoittajien tavoitetyöpaja 29.4.2015

Koko kantakaupunkia koskevat tavoitteet

Yleiskaavan tavoitteenasettelua varten Tampereen kantakaupunki on jaettu kahteen päävyöhykkeeseen, **toiminnalliseen** ja **laadulliseen**, joita kehitetään omista lähtökohdistaan. Vyöhykkeiden kehittämisessä on kyse ennen kaikkea vaihtelevista painotuksista, sillä toimin-

tojen monipuolistaminen ja ympäristön laadun parantaminen eivät sulje toisiaan pois. Vyöhykkeet on piirretty yleispiirteisesti, joten niiden rajaukset toimivat suuntaa antavina. Vyöhykejakoja täydentävät erillisinä esitetyt ydinviheralueet ja järvivyöhykkeet.

Yleiskaavan tavoitteena on, että 70 prosenttia asemakaavoitettavasta kerosalasta sijoittuu tulevaisuudessa toiminnalliselle vyöhykkeelle, mikä turvaa kaupungin kasvutavoitteen kestävällä ja dynaamisella tavalla.

Toiminnallisen kehittämisen vyöhyke

Sekoittunut vyöhyke, jonka kehittämisessä tärkein tavoite on alueen aktiivisuuden ylläpitäminen.

Laadullisen kehittämisen vyöhyke

Asumisen vyöhyke, jonka kehittämisessä tärkein tavoite on ympäristön laadun parantaminen.

Luonnon ydinalueet

Rakentamattomina säilyvät alueet, joilla on hyvin keskeinen merkitys virkistyskäytössä ja luonnonalueina.

Järvellisen yhteyden vyöhyke

Näsijärven ja Pyhäjärven ranta-alueet, joiden kytkeytymistä muuhun kaupunkirakenteeseen parannetaan.

Aluekeskus

Palvelujen, asumisen, työpaikkojen ja muiden toimintojen kaupunkirakennetta täydentävä keskus.

Lähipalvelukeskus

Kaupunkirakennetta täydentävä, lähi-alueiden asukkaille suunnattu palvelukeskittymä.

Kehitettävä yhteys

Erilaista palvelutarjontaa sisältävien keskusten välille muodostettavat yhteydet. Kehitetään keskusten välistä joukkoliikennettä sekä pyöräyhteyksiä sujuvina, turvallisina ja viihtyisinä.

Henkilöliikenteen asema/seisake

Tesomalle, Lielahteen, Rautaharkkoon ja Hankkioon luodaan monipuolisia asemansuhteita, joille sijoittuu palveluja, asuinta ja työpaikkoja. Auto- ja pyöräliikennettä sujuvoittaa matkaketjuja.

Seudullinen yhteys

Yhteydet, joiden kautta Tampere kytkeytyy kaupunkiseudun kuntakeskuksiin ja valtakunnan liikenneverkkoon. Yhtenäisen yhdyskuntarakenteen suunnittelussa tehdään kuntarajat ylittävää yhteistyötä.

Toiminnallisen kehittämisen vyöhyke	Laadullisen kehittämisen vyöhyke	Viherverkon ydinalueet
<p>Vyöhyke koostuu keskeisistä asioinnin ja työssäkäynnin alueista, jotka yhdistävät ydinkeskustan ja aluekeskukset toimivaksi verkostoksi. Vyöhyke on kaupunkiseudun ydinaluetta ja osa valtakunnallista HHT-kasvukäytävää. Vyöhykkeelle sijoittuvat tärkeimmät työpaikkojen ja kaupan alueet sekä innovaatiokeskittymät ja oppilaitokset.</p> <p>Vyöhykkeellä tavoitellaan monipuolista maankäyttöä, jossa palvelut, asuminen ja työskentely lomittuvat. Sekoittunutta rakennetta jäsentävät palveluverkon tiivistymät. Elinkeinoelämän edellytysten vahvistaminen huomioidaan kaikenlaisten toimijoiden näkökulmasta. Vireä kulttuurikenttä ja elävät alakulttuurit ovat vaalittavia vetovoimatekijöitä.</p> <p>Vyöhykkeelle sijoittuu kantakaupungin tehokkain rakentaminen, jonka tiiveys vastaa taloudellis-toiminnallisia lähtökohtia. Kaupunkia tiivistetään joukkoliikenteeseen tukeutuen keskustamaisella asumisella erityisesti aluekeskuksissa, joissa voidaan edellyttää vähemmän valteutoipaikkoja. Raitiotien laajennukset Taysilta Koilliskeskukseen sekä keskustasta Pirkkalaan ja lentoasemalle tukevat vyöhykkeen kehitystä.</p> <p>Toiminnallisen monipuolisuuden edistäminen edellyttää sujuvaa maankäytön kokonaisprosessia, eli ajantasaista yleiskaavaa, yhdyskuntarakenteen seuranta ja joustavaa asemakaavoitusta. Kaupungin maanhankinta ja julkisten investointien kohdistaminen myötävaikuttavat oleellisesti tapahtuvaan kehitykseen.</p>	<p>Vyöhyke koostuu pääosin asumisen ja sujuvaa arkea tukevien lähipalveluiden toiminnoista. Vyöhykkeelle sijoittuu suuri osa kaupungin pien- ja kerrostaloalueista sekä ympäristövaikutuksiltaan vähäisiä työpaikka- ja tuotantotoimintoja.</p> <p>Vyöhykkeeseen kuuluvia asuinalueita kehitetään edelleen laadukkaina ja kilpailukykyisinä asuinympäristöinä. Hyvän asumisen ohella korostuu laadukkaiden liikkumisverkostojen ja julkisten ympäristöjen rooli. Tavoitteena on kytkeä asuinalueet sujuvilla, esteettömillä ja turvallisilla yhteyksillä lähipalvelupisteisiin, hyvän palvelutason joukkoliikennereitteihin ja pääviherverkkoon.</p> <p>Arjen sujuvoittamiseksi kehitetään keskeisiä liikkumismuotoja huomioiden lasten ja nuorten sekä ikäihmisten tarpeet. Laadukkaan liikkumisympäristön rinnalla palveluverkon järjestelyt tukevat asukkaiden ja kolmannen sektorin omaehtoista toimintaa.</p> <p>Laadullisella vyöhykkeellä rakentamisen tehokkuus sovitetaan harkitusti ympäristöön. Täydentyvillä alueilla nykyistä tehokkaampi maankäyttö tukee paikallista elinvoimaisuutta. Uudistamisen lähtökohtana on olevien olosuhteiden parantaminen korjaamalla havaittuja lähiympäristön toiminnallisuuteen tai laatuun liittyviä puutteita.</p> <p>Ympäristön laadun parantaminen edellyttää suunnitteluprosesseilta avointa ja ennakoivaa vuorovaikutusta alueilla jo asuvien ja toimivien tahojen suuntaan.</p>	<p>Ydinviheralueita kehitetään sekä hyvinvointia edistävän luontokokemuksen alueina että seudun kilpailutekijänä. Alueet voidaan nähdä taloudellisesti merkityksellisinä, kun tunnustetaan niiden vetovoima urheilu- ja virkistyspahtumien paikkoina sekä matkailunäkökulmasta.</p> <p>Viherverkon saavutettavuutta parannetaan tarjoamalla ydinviheralueilta hyvät yhteydet kaupunkirakenteen sisään sekä ympäröivän seudun laajojen virkistysmahdollisuuksien äärelle. Lisäksi hillitään maankäytön ja liikenteen alueille aiheuttamia haittavaikutuksia.</p> <p>Järvellisen yhteyden vyöhyke</p> <p>Näsijärven ja Pyhäjärven rantojen yhteyttä kaupunkirakenteeseen parannetaan muokkaamalla ranta-alueita ja kehittämällä niille uusia käyttömahdollisuuksia sekä vähentämällä rantoja rajaavien liikenneväylien estevaikutusta uusilla yhteyksillä sekä ali- ja ylikuluilla. Lisäksi kehitetään rantojen ympärivuotista virkistyskäyttöä sekä satamia ja rantautumispaikkoja. Ensisijaista kehittämistyössä on rantojen julkinen käyttö.</p> <p>Kaupungin rooli viher- ja ranta-alueiden kehittäjänä on keskeinen. Virkistysalueiden jatkuvuutta varmistetaan tarvittaessa kaupungin maanomistuksella ja yhteydet kuntarajan yli toteutuvat seudullisen yhteistyön avulla.</p>

Aluekeskus (Hervanta, Koilliskeskus, Lielahi ja Tesoma sekä uutena Lakalaiva)

Lähipalvelukeskus

Eräs merkittävä teema yleiskaavatyössä on keskustusten kehittäminen osana verkostomaista kaupunkirakennetta. Aluekeskukset sijoittuvat intensiivisen joukkoliikenteen vyöhykkeille sekä pääliikenneverkon saavutettaviksi.

Kaupunkikuvallisesti aluekeskuksissa tavoitellaan omaleimaisia ja kestäviä ratkaisuja. Rakennetun ympäristön tulee olla viihtyisä, esteetön ja turvallinen kävelijöille sekä tukea kaupunkitilan omaehtoista käyttöä. Aluekeskuksissa

ja niitä ympäröivillä alueilla liikkumisen kehittäminen kohdistuu ensisijaisesti kävely- ja pyöräilyolosuhteisiin.

Aluekeskusten ja niiden lähiympäristöjen elinvoimaa vahvistetaan monipuolisella täydennysrakentamisella asumisen ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Aluekeskukset sisältävät erilaisia julkiset ja kaupalliset palvelut yhdistäviä palvelukonsepteja. Monipuolisuutta lisätään mahdollistamalla tilalliset ratkaisut myös kulttuuritoiminnan käyttöön.

Lähipalvelukeskuksissa edistetään asumista tukevien palveluiden kehittämistä. Lähikeskusten hyvä saavutettavuus kävelen ja pyöräillen on ensisijaista.

Lähitoreja ja muuta tilatarjontaa suunnataan myös kolmannen sektorin tuottamien palveluiden ja julkisten kohtaamisten paikoiksi. Paikallisten asukkaiden ja toimijoiden aktiivisuutta vahvistetaan kehittämällä lähitoreja tapahtumapaikkoina.

Asuminen

Asumisen teema kytkeytyy kaupunkistrategiassa ennen kaikkea kestäväen yhdyskunnan kehittämiseen. Tavoitteena on tiivis, vihreä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenne, jossa asuminen on

yhdessä liikenne- ja palveluverkon kanssa osa sujuvaa arjen kokonaisuutta. Kaupungin asukasmäärän kasvun on tarkoitus suuntautua merkittävässä määrin nykyisen yhdyskuntarakenteen sisään

täydennysrakentamisen kohentaessa alueiden viihtyisyyttä ja elinvoimaa. Lisäksi strategia painottaa asuntokannan ja asuinalueiden monipuolisuutta, joka muodostaa myös kilpailutekijän.

Koko kantakaupunki

TAVOITE

- Edistetään monipuolista asuntorakentamista, joka tarjoaa laadukkaita ja myös kohtuuhintaisia asumisen mahdollisuuksia vaihteleville kohderyhmille.
- Vahvistetaan asuinalueiden kytkeytymistä aluepuistoihin ja vesistöihin. Tuodaan kulttuuritarjontaa ja vapaa-ajanpalvelut lähemmäksi asukkaita.
- Tuetaan ikääntyneiden ja huonokuntoisten kotona asumista asuinympäristön suunnittelun keinoin. Luodaan esteettömiä ja turvallisia liikkumisympäristöjä erityisesti lasten, nuorten ja ikäihmisten tarpeet huomioiden.
- Ehkäistään asuinalueiden eriytymistä ennakoivilla toimenpiteillä, jotka suunnataan taantuville alueille. Lisätään alueiden hyvinvointia kehittämällä asunto-, palvelu- ja harrastustarjontaa sekä työllistymisen mahdollisuuksia yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa heidän tarpeistaan lähtien.
- Parannetaan asuinympäristön laatua osana täydennysrakentamisen prosesseja.
- Hyödynnetään kaupungin roolia uudenlaisten asumisratkaisujen ja asuntorakentamisen edistäjänä toteutettaessa laajempia aluekokonaisuuksia.

TAVOITELTU VAIKUTUS

- Tampere säilyttää asemansa haluttuna muuttokohteena, jonka sosiaalisesti sekoittuneilla ja asuntotyypeiltään monipuolisilla asuinalueilla on tilaa erilaisille asukasryhmille.*
- Tampere tarjoaa asukkaidensa arkea rikastuttavia toimintamahdollisuuksia. Vesistöjä ja viherympäristöjä hyödynnetään selkeänä vetovoimatekijänä.*
- Erilaiset asuinympäristöt mahdollistavat sujuvan arjen ja omaehtoisen liikkumisen kaikille asukasryhmille.*
- Kaupunki kehittyy tasapuolisesti eikä mikään alue joudu kurjistumisen kierteeseen.*
- Tiivistyvän rakenteen tuottamat edellytykset hyödynnetään toteuttamalla laadukkaita lähiympäristöjä sekä ympäristöhäiriöitä lieventäviä ratkaisuja.*
- Asuinrakennus- ja asuntotyyppien tarjonta monipuolistuu vastaten erilaistuvaan kysyntään asuntomarkkinoilla.*

Toiminnallisesti kehitettävä vyöhyke

TAVOITE

- Sijoitetaan merkittävä osa uudesta asuntorakentamisesta intensiivisen joukkoliikenteen ääreen, raitiotien pysäkkien läheisyyteen ja kävelyvyöhykkeille.
- Laajennetaan eri kohderyhmille soveltuvien kaupunkimaisen asumismuotojen tarjontaa erityisesti keskustassa ja sen lähialueilla sekä aluekeskuksissa.
- Toteutetaan ensisijaisesti rakenteellisia pysäköintiratkaisuja, jotka edistävät kaupunkitilan tehokasta käyttöä.
- Uudistetaan jo kertaalleen rakennettuja alueita mm. asuntorakentamisella. Kytetään sekoittuneeseen kaupunkirakenteeseen hybridiasumista.

TAVOITELTU VAIKUTUS

- Joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa, kun potentiaalisten julkisen liikenteen käyttäjien määrä lisääntyy. Asukasmäärän kasvu otetaan vastaan kestäväällä ja taloudellisella tavalla, kun olemassa olevaa infrastruktuuria hyödynnetään tehokkaasti.*
- Tampere tarjoaa asumisen vaihtoehtoja urbaanin elämäntavan valitseville, joiden muodostama joukko tulee kasvamaan nykyisestä.*
- Pysäköinnin vaatimaa tilaa maanpinnan tasossa vapautuu asukkaiden käyttöön ja asumisviihtyisyys lisääntyy.*
- Kaupunkitilan laatu kohenee uudelleenrakentamisen myötä. Palvelujen sijoittuminen hyvin saavutettavasti liikenteen verkostojen ääreen tuottaa kestävästä yhdyskuntarakennetta.*

TAVOITE

Houkutellessa lapsiperheitä tarjoamalla innovatiivisia asu-
misen ratkaisuja, jotka mahdollistavat perheasumisen myös
tiivissä ympäristössä ja kerrostalumuotoisesti.

Tarjotaan vaihtoehtoisia kaupunkimaisen asuntorakenta-
misen talotyyppejä tavanomaisten pistetalojen rinnalle.

TAVOITELTU VAIKUTUS

*Kaupungin asuntotarjonta vastaa urbaanin perheasumisen
nousevaan trendiin.*

*Monipuolistuvat asuin ympäristöt mahdollistavat toimintojen
lomittumisen ja kiinnostavien kaupunkitilojen muodostuksen.*

Laadullisesti kehitettävä vyöhyke**TAVOITE**

Täydennetään asuinalueita laadukkaalla ja alueita moni-
puolistavalla asuntorakentamisella.

Suunnitellaan täydennysrakentamista huomioiden ympä-
röivän alueen asukas- ja asuntorakenne. Monipuolistetaan
asuinalueita niiltä puuttuvalla asuntotarjonnalla.

Korostetaan asuinalueiden omaleimaisuutta ja otetaan
asukkaat mukaan kehittämään omaa elinympäristöään.

Toteutetaan täydennysrakentamista kehittämällä asuinaluei-
den laatua yksittäisten hankkeiden yhteydessä. Edellyte-
tään asumisen lähiympäristön laadukasta toteutusta.

Kohennetaan asuin ympäristön laatua ja arjen sujuvuutta
nykyisillä pientaloalueilla perheasumisen näkökulmasta.

Huomioidaan jalankulun ja pyöräilyn esteetön lähiliikku-
mysympäristö sekä rakennuksen ensimmäisen kerroksen ja
pihan käsittely keskeisinä asuin ympäristön laatutekijöinä.

TAVOITELTU VAIKUTUS

*Riittävä väestöpohja edesauttaa palvelujen säilymistä asuk-
kaiden lähellä. Asukasmäärän kasvu voidaan ottaa vastaan
kestävällä ja taloudellisella tavalla, kun olemassa olevaa infra-
struktuuria hyödynnetään tehokkaasti.*

*Paikalliseen kysyntään vastaavat ja eri elämäntapoihin sopi-
vat asumismuodot antavat mahdollisuuden jatkaa asumista
tutussa kaupunginosassa.*

*Asukkaat sitoutuvat asuinalueisiinsa, joilla on kullakin oma
tunnistettava identiteettinsä.*

*Täydentämisestä saatava laadullinen ja taloudellinen hyöty
koituu myös paikallisten asukkaiden hyväksi, mikä edesauttaa
kaavaprosessien hyväksyttävyyttä.*

*Kantakaupungin pientaloalueet houkuttelevat lapsiperheitä ja
mahdollistavat kestävien elämäntapojen toteuttamisen.*

*Asuin ympäristön laatu kohenee. Maantason viihtyisyys edistää
asukkaiden arkiliikkumista ja asumisen ympäristöjen moni-
puolista käyttöä.*

Yleiskaavaluonnoksessa ratkaistava

- Määritellään eri asuinalueille tarvittavat kaupungin kehittämistoimenpiteet
- Määritellään eri asuinalueille asuin ympäristön laatua ja täydennysrakentamista koskevat tavoitteet
- Tunnistetaan uudistamista kaipaavat alueet ja esitetään niiden elinvoimaa parantavia toimenpiteitä

Liikkuminen

Liikkumisen teema liittyy välillisesti moniin kaupunkistrategian painotuksiin. Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannalta kävelen ja pyöräillen liikkuminen on osa ennaltaehkäisyä ja terveitä elämäntapoja, joita tulee vahvistaa. Tampereen kaupungin elinvoimaa ja kilpailukykyä edistää

kaupungin hyvä saavutettavuus kaikilla liikennemuodoilla. Keskustan elinvoimaisuuden kannalta tärkeintä on kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen sekä maanalaisen pysäköinnin sujuvuus. Tiivis, vihreä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenne tarkoittaa liikkumisen osalta mm. kasvun suuntaamista joukkoliikenteen

laatukäytävälle, fyysisen palveluverkon esteettömyyttä ja helppoa saavutettavuutta sekä joukkoliikenteen ja pyöräilyn sujuvuutta. Liikkumisen muuttuessa kestävämmäksi vähenevät myös päästöt. Suunnittelutyön kohteena oleva raitiotiehanke tukee tavoitteita kestävästä yhdyskuntarakenteesta ja liikkumisesta.

Koko kantakaupunki

TAVOITE

 Vähennetään liikenteen aiheuttamia haitallisia vaikutuksia, jotka kohdistuvat ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen. Sijoitetaan merkittävä uusi maankäyttö kestävästä liikkumisen vyöhykkeille.

 Edistetään ihmisten terveyttä ja liikenneturvallisuutta kehittämällä liikennejärjestelmää.

 Selvitetään mahdollisuudet vähentää keskeisten väylien estevaikutusta ja arvioidaan niiden tilantarvetta suhteessa liikennemääriin (Nokian moottoritie, Lempääläntie, Teiskontie, Sammon valtatie, Messukylänkatu/Kangasalantie).

 Helpotetaan kestävien liikkumisvalintojen tekemistä parantamalla palvelujen saavutettavuutta. Vahvistetaan joukkoliikenteen roolia osana liikennejärjestelmää ja määritellään pyöräilyn tavoiteverkko.

 Kehitetään kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita sekä joukkoliikennepysäkkien esteettömyyttä.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät. Henkilöautoilun liikennesuorite ja kotitalouksien henkilöautoriippuvuus vähenevät. Liikenteen tilantarve suhteessa muuhun maankäyttöön pienenee.

Liikenteen pienhiukkaspäästöt ja meluhaitat vähenevät. Melulle altistuneiden asukkaiden määrä ei lisääntynyt vuoden 2012 tasolta ja tärkeät hiljaiset virkistysalueet säilyvät hiljaisina. Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrä vähenee. Pyöräily ja kävely koetaan turvallisina, mukavina ja houkuttelevina liikkumismuotoina.

Väylien varsilta voidaan vapauttaa tilaa täydentävälle rakentamiselle nykyisen yhdyskuntarakenteen sisällä. Rakentaminen väylän varteen muuttaa ympäristön ilmeen kohti kaupunkimaista katua ja mahdollistaa uusien yhteyksien luomisen.

Kestävien kulkumuotojen kilpailukyky suhteessa henkilöautoon paranee laajasti kantakaupungin yhdyskuntarakenteessa, joka tukee taloudellisesti tehokasta joukkoliikennettä sekä kävelyn ja pyöräilyn sujuvuutta.

Kestävien kulkumuotojen käyttö työ- ja asiointimatkoilla sekä asuinalueilla lisääntyy. Palvelujen saavutettavuus paranee.

Toiminnallisesti kehitettävä vyöhyke

TAVOITE

 Sijoitetaan maankäyttö liikenneverkon hierarkian mukaisesti oikeille paikoille.

 Kytetään läheiset aluekeskukset toisiinsa kehittämällä niiden välisiä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiä.

 Huomioidaan saavutettavuutta keskeisenä kriteerinä pohdittaessa palvelujen ja palvelukeskittymien sijaintipaikkoja.

 Määritellään raitiotien jatkolinjat ja niihin kytkeytyvät yhdyskuntarakenteen kehitysskenaariot.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Elinkeinoelämän kytkeytyminen liikenneverkkoon on turvattu. Ei synny uutta autoliikenteen infran rakentamistarvetta.

Kestävien kulkumuotojen käyttö työ- ja asiointimatkoilla lisääntyy. Hyvin saavutettavat aluekeskukset täydentävät toisiaan vaihtelevalla palveluvarustuksellaan.

Hyvin saavutettavat palvelut sujuvoittavat kaupunkilaisten arkea ja tehostavat kaupungin palvelutoimintaa.

Raitiotiehen kytkeytyvä joukkoliikenteen runkolinjasto luo selkärangan kantakaupungin maankäytön kehittämiseksi.

TAVOITE

 Parannetaan innovaatiokeskittymien ja intensiivisten työpaikka-alueiden joukkoliikenne- ja pyöräily-yhteyksiä.

 Parannetaan lentokentän sekä suurimpien logistiikka- ja teollisuusalueiden saavutettavuutta.

 Osoitetaan seudullista joukkoliikennettä tukevat vaihtopysäkit ja liityntäpysäköinnin alueet joukkoliikenteen solmuksiin.

 Varmistetaan Tampereen hyvä saavutettavuus pitkämatkaisella henkilöliikenteellä uudistettaessa kantakaupungin yhdyskuntarakennetta.

 Suositetaan mahdollisuuksien mukaan alennettua pysäköintinormia hyvin saavutettavilla alueilla, kuten intensiivisellä joukkoliikennevyöhykkeellä.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Joukkoliikenteen käyttö työmatkaliikenteessä vähentää ruuhkia. Pyöräilyllä on lisäksi positiivisia terveysvaikutuksia.

Liikennejärjestelmä on taloudellinen ja tukee elinkeinoelämän kilpailukykyä.

Sujuva vaihtaminen liikennevälineestä toiseen tuo lisää käyttäjiä joukkoliikenteelle ja ehkäisee väylien ruuhkautumista vähentämällä henkilöautosuoritetta.

Tampere pystyy parhaalla tavalla hyödyntämään sijaintinsa valtakunnallisen liikenneverkon solmukohdassa.

Pysäköintipolitiikka edistää kestävien kulkutapojen valintaa ja säästää tilaa maantasossa kävellen ja pyöräillen liikkuville.

Laadullisesti kehitettävä vyöhyke**TAVOITE**

 Tuetaan kävelyä ja pyöräilyä rauhoittamalla asuinalueita autoliikenteeltä.

 Lisätään kouluille johtavien kävely- ja pyöräreittien turvallisuutta, sujuvuutta ja viihtyisyyttä.

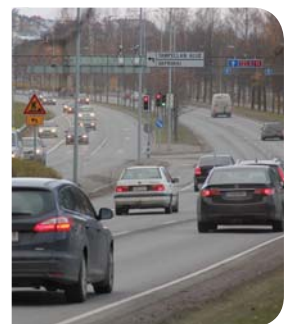
 Kohennetaan merkittävien virkistysalueiden ja liikunta- paikkojen saavutettavuutta joukkoliikenteellä.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Asuinalueiden liikenneympäristö muuttuu miellyttävämmäksi kävelijöille ja pyöräilijöille, mikä rohkaisee oman auton käytöstä luopumiseen.

Lapset voivat liikkua omaehtoisesti kouluun ilman tarvetta saattajaan tai autokyytiin.

Itsestä huolehtiminen liikkumalla parantaa ihmisten elämäntilaa ja tuo taloudellista säästöä yhteiskunnalle.

Yleiskaavaluonnoksessa ratkaistava

- Määritellään raitiotien jatkolinjat ja niihin tukeutuvat maankäyttöratkaisut
- Määritellään liikennejärjestelmän tavoiteverkko
- Osoitetaan keskeiset väylät, joiden liikennealueita voidaan vapauttaa rakentamiskäyttöön
- Osoitetaan seudullisen liityntäpysäköinnin alueet ja joukkoliikenteen vaihtoterminaali-alueet

Palvelut

Kaupunkistrategian painotuksissa palvelut nähdään kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja omaehtoisen aktiivisuuden edistäjinä. Kestävä yhdyskunta jäsentyy tiivistyvään kantakaupunkiin siten, että keskustaa ja aluekeskuksia vahvistetaan palvelukeskittyminä sekä kaupungin ti-

loja avataan tukemaan kuntalaisten ja yhteisöjen omaehtoista harrastamista. Elinkeinojen näkökulmasta palveluita kehitetään tukemaan erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä sekä kulttuuritoimintaa, jonka on määrä olla kuntalaisten peruspalvelu ja kaikkien ihmisryhmien

saatavilla. Strategian mukaan elinvoimainen kulttuurikenttää kehitetään yhdeksi kaupungin vetovoimatekijäksi. Kantakaupungin yleiskaavatyö sovitetaan yhteen samanaikaisesti valmisteilla olevan Tampereen kaupungin palvelumallin kanssa.

Toiminnallisesti kehitettävä vyöhyke

TAVOITE

T S Kehitetään aluekeskuksista merkittävien julkisten palvelujen keskittymiä. Suunnitellaan niiden keskustoista jalan-kulkua ja pyöräilyä suosivia toiminnallisesti sekoittuneita kohtaamispaikkoja, joissa aktiiviset asukkaat voivat toimia yhteisöllisesti.

T S Osoitetaan tiivis maankäyttö joukkoliikenteen runkoreitien tuntumaan. Kytetään pysäkkiympäristöt sujuvasti muuhun maankäyttöön ja varustetaan ne polkupyörien liityntäpysäköintipaikoilla.

T Tuodaan erityisryhmien asuminen intensiivisten joukkoliikennevyöhykkeiden varteen. Huolehditaan pysäkkiympäristöjen esteettömyydestä.

T Varmistetaan seudullisia palveluja tarjoavan Tampereen keskustan saavutettavuus kaikilla kulkumuodoilla.

T Mahdollistetaan muunneltavaa tilatarjontaa aluekeskuksissa kolmannen sektorin käyttöön.

T Säilytetään edullisen tilatarjonnan alueita. Määritellään kaupungin rooli tilojen tarjoamisessa ja hallinnoinnissa.

T Tutkitaan maan- ja lumenläjitykselle sekä lämmitysmateriaalien varastoinnille logistisesti soveltuvat sijainnit.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Jokaiselle aluekeskukselle muodostuu ilmeen ja toiminnallisuuden kautta oma positiivinen identiteettinsä. Palvelut jäsen-tyvät tunnistettavasti osaksi kaupunkirakennetta. Asukkaat kiinnittyvät kaupunkiin sosiaalisesti aluekeskuksissa tarjottavien palvelujen kautta.

Julkiset palvelukeskittymät ja monipuoliset kaupalliset palvelut saavutetaan sujuvasti eri puolilta kaupunkia ja seutua saumattomien matkaketjujen avulla.

Erityisryhmien kotona asuminen helpottuu, kun pääsy palvelujen luokse on nopeaa ja vaivatonta.

Tampereen keskusta säilyttää asemansa vetovoimaisena seudun keskusalueena. Seudullisesti merkittävä kauppa on sujuvasti saavutettavissa eri kulkumuodoilla. Kauppaa ohjataan keskuksiin.

Aluekeskuksiin syntyy uutta kaupunkikulttuuria ja kulttuuripalveluja, joita on nykyisin tarjolla niukasti.

Pienyritykset ja kulttuuritoimijat voivat jatkaa ja uudistaa toimintaa nykyisessä sijainnissa tai muualla kantakaupungissa.

Yhdyskuntateknisen huollon riittävät tilavaraukset ratkaistaan kestävästi kasvavassa ja tiivistyvässä kaupungissa. Huoltokuljetusten aiheuttamat häiriöt pysyvät mahdollisimman vähäisinä.

Laadullisesti kehitettävä vyöhyke

TAVOITE

- Ohjelmoidaan uudisrakentaminen siten, että myös monipuolinen palveluasuminen mahdollistuu.

- Luodaan sujuvat kävely- ja pyöräily-yhteydet asuinalueilta intensiivisen joukkoliikenteen pysäkeille.

- Sijoitetaan uudet päiväkodit ja koulut lyhyen ja turvallisen välimatkan päähän asuinalueista sekä lähelle joukkoliikenteen pysäkkiä, josta saattaja voi jatkaa matkaansa töihin.

- Edistetään ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien paikallisten palvelujen syntymistä. Tuetaan innovatiivista palvelukehitystä ja tapahtumien kautta syntyviä palveluja.

- Tarjotaan kaupunkirakenteelliset ja tilalliset edellytykset muunneltavan tilatarjonnan syntymiselle kolmannen sektorin käyttöön palvelumallin mukaisilla lähitoreilla.

- Kytetään paikallisten asukkaiden käyttöön avattavat lähitorit sekä koulut, puistot ja muut julkiset tilat hyvin saavutettavaksi osaksi kaupunkirakennetta. Kohennetaan koulujen, päiväkotien ja päiväkeskusten yhteyksiä lähivirkistysalueille.

- Tutkitaan kotitalousjätteiden keräyspisteille logistisesti soveltuvat sijainnit.

TAVOITELTU VAIKUTUS

- Tarjolla on monipuolinen valikoima tontteja erityisryhmille suunnatulle asuinrakentamiselle.*

- Julkiset palvelukeskittymät ja monipuoliset kaupalliset palvelut saavutetaan sujuvasti eri puolilta kaupunkia ja seutua saumattomien matkaketjujen avulla.*

- Lasten ja nuorten liikkumisturvallisuuden parantuessa itsenäinen liikkuminen ja perheiden arki helpottuvat.*

- Yksityiset lähipalvelut elävöittävät asuntovaltaisia alueita ja sujuvoittavat asukkaiden arkea. Vireä yhdistystoiminta näkyy ja kuuluu kaupunginosissa.*

- Ihmisten omaehtoinen toiminta ja yhteisöllisyys lisääntyvät aktiivoiden asuinalueita.*

- Hyvin saavutettavat julkiset tilat tarjoavat aktiivista ja kohtuuhintaista toimintaa erityisesti lähialueen lapsille, nuorille ja ikäihmisille. Aktiivoiva toiminta ehkäisee syrjäytymistä ja erityisryhmien virkistymismahdollisuudet paranevat.*

- Kierrättäminen on asukkaille itsestään selvä osa sujuvaa arkea. Jätehuollosta asukkaalle aiheutuvat kustannukset ja vaiva vähenevät kierrätyksen helpottuessa.*

Yleiskaavaluonnoksessa ratkaistava

- Varataan tilat palvelumallin mukaisille palveluille aluekeskuksissa ja lähitoreilla
- Ratkaistaan palvelujen kytkeytyminen kaupunkirakenteeseen
- Sovitetaan fyysisen ympäristön ja saavutettavuuden laatutavoitteet palvelumalliin
- Määritellään palvelusuunnittelun tueksi alueiden kehittämistavoitteet sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä
- Suunnitellaan tilavaraukset ja ratkaisut yhdyskuntateknisen huollon tarpeisiin

Elinkeinot

Kaupunkistrategiassa Tampere kytkeytyy tiiviisti globaaliin talouteen ja osaamiseen ja alueen kansainvälinen vetovoima on Suomen kärkeä. Lisäksi Tampereen kaupunkiseudulla on Suomen parhaat edellytykset yritysten synnylle, kasvulle ja kansainvälistymiselle sekä työpaikkojen synnylle. Tampereen

saavutettavuus eri liikennemuodoilla on sujuvaa. Lentokenttä palvelee sujuvasti Suomen kakkoskenttänä. Tampereella on tulevaisuuden kärkitoimialojen innovaatioympäristöjä, joiden tueksi koulutusta kehitetään aktiivisesti. Myös pk-sektorin yritykset otetaan sujuvien palvelujen järjestämisessä huomioon.

Tampereen keskusta on elinvoimainen, viihtyisä ja laadukkaasti toteutettu. Kaupungin monipuolinen kulttuurikenttä on vetovoimainen. Runsas tapahtumatarjonta tukee kaikkien ihmisryhmien hyvinvointia.

Koko kantakaupunki

TAVOITE

T S Kohdennetaan kaupunkirakenteen kehittämistoimenpiteitä niin kansainvälisille markkinoille tähtääville kasvuyrityksille kuin paikallisille pienyrityksille. Sallitaan toiminnallinen kerroksellisuus soveltuvilla alueilla.

T Tuetaan kolmannen sektorin toimijoita edullista tilaa tarjoavien alueiden avulla.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Erilaiset yritykset löytävät paikkansa Tampereen yritysekosysteemissä sekä fyysisessä kaupunkitilassa, jota toimintojen sekoittuminen elävöittää kiinnostavalla tavalla.

Kolmannen sektorin huomioiminen vakavasti otettavana toimijana edistää monimuotoisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Vireä harrastustoiminta voi jalostua yritystoiminnaksi uudistaen kaupungin elinkeinorakennetta.

Toiminnallisesti kehitettävä vyöhyke

TAVOITE

S Määritellään erilaiset vähittäiskaupan toiminnot ja alueet yhdessä julkisen palveluverkon kehittämisen kanssa.

T Määritellään elinkeinotoiminnasta aiheutuvat sallitut vaikutukset mm. ympäristölle, asukkaille ja liikenteelle.

T Profiloidaan työpaikka-alueet ja määritellään kaupungin rooli niiden kehittämisessä. Osoitetaan sijainniltaan soveltuvat alueet tulevaisuuden kasvavia toimialoja varten.

T Etsitään mahdollisia suurten tapahtumien järjestämispaikkoja keskustan ulkopuolelta.

T S Selkeytetään Tampereen roolia HHT-kehityskäytävän (Helsinki-Hämeenlinna-Tampere) toisena painopistealueena.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Kuntalaisten tarvitsemat palvelut keskittyvät liikenteen ja logistiikan kannalta edullisille sijainneille.

Vaikutusten hallinnassa on mahdollisuus erilaisten kompensatioiden käyttöön, esim. liikenteellisiä vaikutuksia voidaan kompensoida liikkumisen ohjaamisella.

Selkeästi profiloituneet yritysalueet luovat synergiaa toimijoiden välillä ja uusien yrityspalvelujen kehittämiseen sekä toimivat markkinoinnin välineenä sijoituspaikkaa etsivien yritysten suuntaan.

Tampereen maine tapahtumien kaupunkina kasvaa uusien tapahtumapaikkojen myötä.

Tampere kilpailee menestyksekkäästi Etelä-Suomen kasvuvyöhykkeelle suuntautuvista uusista investoinneista.

TAVOITE

- T S** Ohjataan uudet seudullisesti merkittävät logistiikka- ja tuotantotoiminnot hyvin saavutettaville teollisuusalueille.
- T** Kehitetään tiivistettävien ja toiminnallisesti sekoittuneiden työpaikka-alueiden kestävää työmatkaliikennettä.
- T S** Luodaan edellytykset monipuoliselle elinkeinorakentamiselle Lakalaivan ja Lielahden aluekeskuksissa.
- T** Tutkitaan mahdollisuuksia järjestää pk-sektorille suunnattua tilatarjontaa aluekeskuksissa asukasmäärän kasvaessa.
- T** Kytetään osaamiskeskittymät tiiviimmin muuhun kaupunkirakenteeseen sekä parannetaan niiden yhteyksiä rautatieasemalle ja Tampere-Pirkkalan lentoasemalle.

TAVOITELTU VAIKUTUS

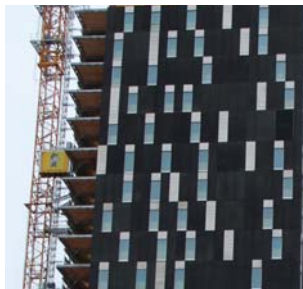
- Raskaan liikenteen ohjautuminen kehäteille parantaa melutilannetta ja ilmanlaatua kaupunkirakenteen sisällä.*
- Henkilöautoliikenteen vähentyminen parantaa melutilannetta ja ilmanlaatua kaupunkirakenteen sisällä.*
- Rautaharkon uuden henkilöliikenneaseman ympärille muodostuu kansainvälisesti merkittävä työpaikka-aluekokonaisuus. Lielahdesta muodostuu raitiotiehen tukeutuvana riittävän kokoinen vastapari Hervannalle.*
- Palvelutarjonnan parantuessa syntyy aidosti monitoimintaista kaupunkiympäristöä ja liikkumistarve vähenee.*
- Osaamiskeskittymien kansallinen ja kansainvälinen houkuttelevuus vahvistuu.*

Laadullisesti kehitettävä vyöhyke**TAVOITE**

- T S** Määritellään erilaiset vähittäiskaupan toiminnot ja alueet yhdessä julkisen palveluverkon kehittämisen kanssa.
- T** Määritellään elinkeinotoiminnasta aiheutuvat sallitut vaikutukset mm. ympäristölle, asukkaille ja liikenteelle.
- T** Edistetään ympäristöhäiriöitä aiheuttamattoman elinkeinotoiminnan ja asumista tukevien lähipalveluiden syntyä.
- T** Mahdollistetaan sekä asukkaita että elinkeinoelämää piristävien pienten paikallistapahtumien järjestäminen.

TAVOITELTU VAIKUTUS

- Lähipalveluksi suunnattu päivittäistavarakauppa on mahdollista saavuttaa kävellen ja pyöräillen.*
- Yritystoiminnan kehittäminen ja laajentaminen on mahdollista joustavasti ilman siitä aiheutuvia haittoja, kuten olemassa olevien viheralueiden pienentymistä.*
- Sekoittuneet toiminnot elävöittävät asuntovaltaisia alueita. Tampere koetaan yrittämiseen rohkaisevana paikkana, jossa itsensä työllistäminen on vaivatonta.*
- Paikallistapahtumat elävöittävät asuntovaltaisia alueita ja ehkäisevät asukkaiden syrjäytymistä.*

Yleiskaavaluonnoksessa ratkaistava

- Profiloidaan työpaikka-alueet tavoiteltujen ja sallittujen lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutusten perusteella
- Määritellään kaupungin rooli eri työpaikka-alueiden kehittämisessä
- Osoitetaan mahdolliset uudet ja kehitettävät tapahtumapaikat

Luonto, maisema ja virkistys

Luonto ja virkistysalueet kytkeytyvät tiiviisti kaupunkistrategian viiteen painotukseen ja viheralueiden rooli strategian toteuttajana on merkittävä. Panostamalla toimivaan viherverkkoon sekä mahdollistamalla asukkaiden osallistuminen viher- ja virkistysalueiden ylläpitoon ja toiminnallisuuteen luodaan säästöjä

niin sosiaali- ja terveystaloudessa, ilmastomuutoksen ja ympäristökatastrofien torjunnassa kuin itse viherverkon ylläpidossa. Laadukkaat viher- ja virkistysalueet nostavat myös kaupungin maaomaisuuden ja asuntokannan arvoa. Monipuolinen kaupunkiluonto, helposti saavutettavat virkistysalueet ja

kaunis maisemarakenne ovat tärkeä osa Tampereen identiteettiä. Laadukkaiden viher- ja virkistysalueiden kokonaisvaltaisella ylläpidolla ja kehittämisellä mahdollistetaan toiminnallisen ja osallistavan kaupunkitilan syntyminen, jossa asukkaiden lisäksi myös ulkopaikkakuntalaiset ja matkailijat viihtyvät.

Toiminnallisesti ja laadullisesti kehitettävät vyöhykkeet

TAVOITE

Tunnistetaan viheralueiden merkitys osana kestävästi toimivaa yhdyskuntaa. Tunnistetaan ekosysteemipalveluiden merkitys ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille sekä myös taloudelle.

Ylläpidetään ja kehitetään kantakaupungin rakennetuilla alueilla yhtenäinen ja helposti saavutettava viher- ja virkistysverkosto, joka koostuu toiminnoiltaan ja luonnonolosuhteiltaan monipuolisista lähivirkistysalueista ja laajemmista aluepuistoista.

Huomioidaan asuinalueiden merkitys luonnon monimuotoisuudelle, asukkaiden virkistysympäristönä ja osana elävää kulttuurimaisemaa. Kehitetään pientaloalueiden lisäksi myös kerrostalopihojen vehreyttä ja viihtyisyyttä. Keskustoissa ja muilla tiiviisti rakennetuilla alueilla ”taskupuistot”, viherkatot- ja seinät sekä vehreät korttelipihat ja kattoterassit täydentävät olemassa olevien puistojen ja luonnonmukaisten viheralueiden muodostamaa kokonaisuutta.

Edistetään hyvin saavutettavien virkistysalueiden käyttöä vapaa-ajan palvelujen ja tapahtumien paikkoina.

Tunnistetaan olemassa olevat hiljaiset alueet ja säilytetään ne edelleen hiljaisina. Muodostetaan lisää alueita, joissa melua ei koeta häiritsevänä.

Tunnistetaan vesitalouden kannalta tärkeät alueet ja määritellään toimenpiteet kestäväen vesitalouden ylläpitämiseksi.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Tampere tunnetaan vehreänä ja luonnonläheisenä kaupunkina, jonka virkistysmahdollisuudet houkuttelevat kävijöitä ja asukkaita. Viheralueiden arvo kaupungin maaomaisuutena on tunnustettu, mikä vähentää konfliktitilanteita rakennushankkeita suunniteltaessa ja helpottaa investointien toteuttamista.

Päivittäiset virkistyspalvelut ovat kävelymatkan päässä ja laajemmat virkistyskokonaisuudet helposti saavutettavissa ilman henkilöautoa esimerkiksi pyörällä tai joukkoliikenteellä. Hyvin saavutettavat virkistysalueet houkuttelevat ihmisiä liikkumaan enemmän vapaa-ajallaan. Lisääntyvä liikkuminen parantaa ihmisten elämänlaatua ja tuo säästöä yhteiskunnalle.

Vehreys ja virkistysmahdollisuudet lisäävät asuinalueiden arvoa. Tampereen omaleimainen maisemarakenne ja pitkä kulttuurihistoria on edelleen koettavissa. Kantakaupungin rakennetut alueet eivät heikennä monimuotoisen luonnon olemassa oloa.

Uudet aktiviteetit ja tapahtumat rikastuttavat tamperelaista kaupunkikulttuuria ja luovat positiivista imagoaikutusta.

Hiljaiset alueet (joilla ei ole häiritsevää melua) toimivat elvyttävänä ja stressiä lieventävänä ympäristönä tiivistyvän ja urbanisoituvan kaupungin asukkaalle. Luonnonmukaisilla viheralueilla luonnon omat äänet muodostavat miellyttävän äänimaiseman. Myös rakennettuun kaupunkitilaan voidaan tuoda luonnonäänimaisemaa viherrakentamisen keinoin, jolloin melun vaikutus vähenee. Seurauksena kaupunkiympäristön viihtyisyys ja myös luonnon monimuotoisuus lisääntyvät.

Tampere on tulevaisuudessakin omavarainen puhtaan talousveden osalta, kun Näsijärven laatu paranee ja pohjavesien suojelua toteutetaan. Hulevesien hallinnan avulla pienten vesistöjen laatu paranee, mikä lisää ympäristön terveellisyttä ja viihtyisyyttä. Samalla ilmastomuutokseen sopeutuminen helpottuu, kun vesistöt voivat vastaanottaa kasvavia sademääriä. Kestäväen vesitalouden toimenpiteet helpottavat myös ilmastotavoitteiden toteuttamista, koska maapinta-alan säilyttäminen luonnonmukaisena on tärkeä osa kestäväen vesitaloutta.

TAVOITE

Mahdollistetaan rantojen virkistyskäyttö mahdollisimman monella rannalla. Kehitetään rantojen ympärivuotista virkistyskäyttöä. Tarjotaan sekä erityyppisiä julkisia rantaympäristöjä että vaihtoehtoja yksityisten rantojen käyttöön.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Tampere tunnetaan järvien kaupunkina, jonka vesistöt ja rannat tarjoavat asukkaille monipuolisesti toiminnallisia mahdollisuuksia ja luontokokemuksia.

Järvellisen yhteyden vyöhyke**TAVOITE**

Näsi- ja Pyhäjärven rannat varataan julkiseen käyttöön. Kehitetään järvien vetovoimaa hyödyntäviä asuin- ja työpaikka-alueita.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Tampere tunnetaan järvien kaupunkina, jonka vesistöt ja rannat tarjoavat asukkaille ja vierailijoille monipuolisesti toiminnallisia mahdollisuuksia ja luontokokemuksia.

Luonnon ydinalueet**TAVOITE**

Säilytetään luonnon ydinalueet rakentamattomina sekä riittävän laajoina ja yhtenäisinä. Turvataan ja parannetaan luonnon monimuotoisuuden säilymistä kannalta tärkeät yhteydet ydinalueiden ja ympäröivän maaseudun välillä.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Luonnon ydinalueet ovat ekosysteemipalveluiden toimivuuden ja sitä kautta ihmisen hyvinvoinnin turvaamisen kannalta merkittäviä alueita. Ne ovat luontoarvoiltaan monipuolisimpia ja edellytys monille kaupungeissa muuten harvinaisille lajeille. Ydinalueiden säilyminen edistää ilmastotavoitteiden toteutumista, koska ne sisältävät paljon hiiltä sitovia vanhoja metsiä. Ydinalueet ovat virkistykseen kannalta merkittäviä, koska ne ovat hiljaisia ja rauhoittavia ympäristöjä ja tarjoavat mahdollisuuden monenlaiseseen luonnonläheiseen liikkumiseen, kuten sienestykseen ja marjastukseen. Ydinalueiden säilymistä edellyttävänä on laajuus ja yhtenäisyys, koska reunavaikutus heikentää monien ydinalueelle ominaisten olosuhteiden tai lajien säilymistä mahdollisuuksia. Tampereella luonnon ydinalueet ovat keskustan välittömässä läheisyydessä ja hyvin saavutettavissa, mikä on huomattava imagotekijä. Kaupunkirakenteen läheisyys ja suuri käyttäjäjoukko ovat suunnittelemattomina uhka luonnon ydinalueiden säilymiselle.

Yleiskaavaluonnoksessa ratkaistava

- Määritellään tärkeimmät viheralueina säilytettävät tai kehitettävät alueet
- Määritellään toimenpiteet kestävän vesitalouden turvaamiseksi
- Tunnistetaan viheralueverkoston katkospaikat ja määritellään toimenpiteitä niiden parantamiseksi

Prosessi

Yhdessä tekeminen yhteisten päämäärien saavuttamiseksi on yksi kaupunkistrategian keskeisistä painotuksista. Toiminnassa olevan ja jo kertaalleen rakennetun kaupungin kehittämisessä on tärkeää tunnistaa kaikki osapuolet, joiden tekeminen ja tarpeet, mutta myös näkemykset tulevaisuudesta on hyödy-

listä ottaa huomioon. Erilaisten kaupunkiympäristöä muokkaavien tavoitteiden yhteensovittaminen arjen toiminta- ja asuinympäristöihin edellyttää vuoropuhelua ja joustavuutta kaikilta osapuolilta. Toisaalta kaupunkisuunnitteluprosessin on kyettävä vastaamaan elinkeinoelämän kysymyksiin ja tarpeisiin riittävän

nopealla aikataululla. Jotta tavoitteiden toteutumista edistävä vuoropuhelu toteutuu ja tavoiteltuun lopputulokseen päästään sujuvasti, tieto eri osapuolten lähtökohdista ja tavoitteista tulee olla kaikkien yhteisesti käytettävissä.

Koko kantakaupunki

TAVOITE

- T** Kaupunkiseudun maankäyttöä suunnitellaan yhteistyössä kaupunkiseudun kuntien kanssa.
- T** Kaupungilla on vastuu tuottaa ajantasaista tietoa yhdyskuntarakenteen nykytilasta ja tavoitellun kehityksen suunnasta kohdennettuna kullekin alueelle. Hankekehittäjillä on tietoa erilaisista lähtökohdista syntyvistä tarpeista ja vastuu kehittää yhteistä fyysistä kaupunkiympäristöä.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Kantakaupungin yleiskaava vahvistaa kaupunkiseudun kokonaisedun mukaista yhtenäisen yhdyskuntarakenteen jatkumista kuntarajojen yli.

Kaupunkia suunnitellaan ja toteutetaan julkisen ja yksityisen sektorin sekä asukkaiden yhteistyönä kumppanuusperiaatteella. Hankkeet toteutuvat tavoitellun ja sovitun aikataulun mukaisesti.

Toiminnallisesti kehitettävä vyöhyke

TAVOITE

- T** Asemakaavoitusohjelmassa priorisoidaan hankkeita, jotka sijoittuvat toiminnallisen kehittämisen vyöhykkeelle.
- T** Yleiskaava sovittaa yhteen eri sektoreilla tehtävää kaupunkikehittämistä sekä määrittelee rakennuskieltoja ja maan hankintaa vaativat alueet.
- T** Maankäytön hallinnan kokonaisprosessi on sujuva ja edistää tarkoituksenmukaisella tavalla kaupungin elinvoimaa.
- T** Kaupungin eri toimijoilla on selkeät roolit ja yhteiset tavoitteet hankkeiden alkuun saattamisessa ja ohjaamisessa.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Varmistetaan tiiviin ja vähähiilisen kaupunkirakenteen sekä vihreyttä, keskusten palveluverkkoa ja etelän suuntaa painotavien tavoitteiden toteutuminen.

Yleiskaava kehittyy välineeksi kaupunkitilan kokonaishallintaan ja tekee tarpeettomaksi alueiden kehittämistä koskevan keinottelun.

Maankäytön kehittämishankkeet saavat tukea yleis- ja asemakaavoituksen välisestä saumattomasta vuorovaikutuksesta.

Kaupungin kohdistamat julkiset investoinnit ja oma aktiivinen toimijarooli lisäävät vakautta ja luottamusta alueiden kehittämiseen. Kaupungin toiminta on ennakoivaa ja läpinäkyvää.

TAVOITE

- Elinkeinoalueiden kehitystä seurataan aktiivisesti. Eri alueille on määritelty selkeät ja tiedossa olevat kehittämissperiaatteet.
- Yleiskaava tunnistaa yhdyskuntarakenteelliset edellytykset elinkeinoalueilla tapahtuvan toiminnan ylläpitämiselle ja edistämiseksi.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Toimijoilla on tietoa siitä, miten alueita voi kehittää ja miten kehittämisessä voi olla mukana.

Yritys- ja elinkeinoalueet pysyvät aktiivisina ja niiden elinvoimaisuus lisääntyy.

Laadullisesti kehitettävä vyöhyke**TAVOITE**

- Asemakaavoitusohjelmassa priorisoidaan hankkeita jotka edistävät olevan rakennetun ympäristön laatua. Maankäytön hallinnan kokonaisprosessi tuottaa laadukkaita asuin ympäristöjä, jotka tukevat arjen sujuvuutta.
- Yleiskaava määrittelee hankkeiden kehittämisen sallitut vaikutukset arjen ympäristöihin.
- Asukkaat osallistuvat asuinalueidensa kehittämiseen. Asukkaiden tuottama tieto on suunnittelijoiden käytettävissä.
- Asuinalueiden kehitystä seurataan aktiivisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään taantuvien alueiden seurantaan.

TAVOITELTU VAIKUTUS

Maankäytön muutoksilla saavutetaan kasautuvia positiivisia vaikutuksia, kun kaupunkirakenteen täydentyessä etsitään ratkaisuja myös olevan ympäristön laadun kohentamiseksi.

Erilaisia hankkeita voidaan sopeuttaa ennakkoluulottomasti olevaa kaupunkirakennetta täydentämään.

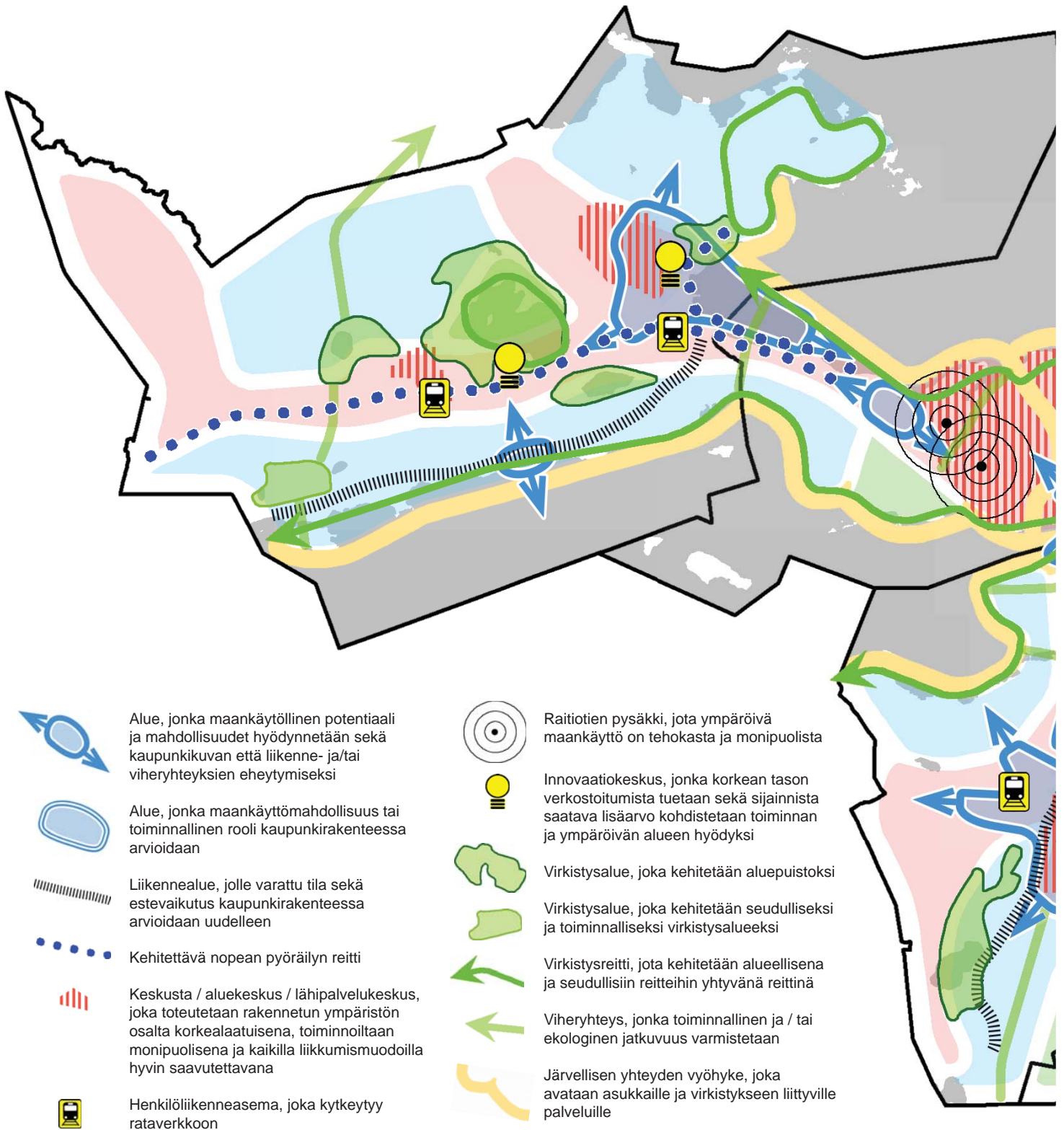
Asukasvuorovaikutus aloitetaan ajoissa, jotta voidaan määritellä yhteisiä tavoitteita ja keinoja maankäytön muutosten toteuttamiseksi. Muutostarpeiden kumpuaminen myös asukkaiden suunnasta mahdollistuu säännöllisen vuorovaikutuksen ansiosta.

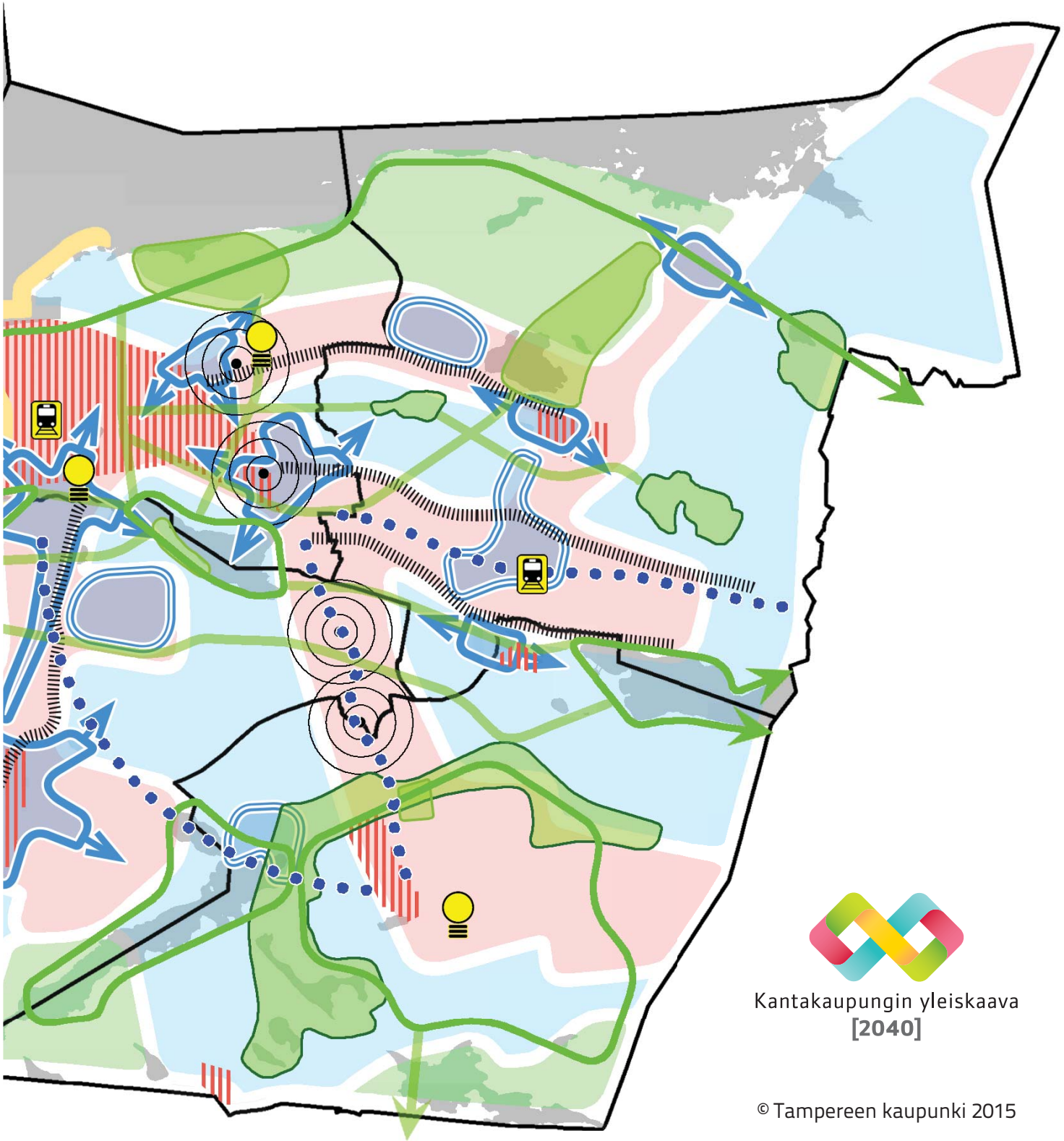
Alueiden mahdolliseen eriytymiseen reagoidaan ennakoivasti.

Yleiskaavaluonnoksessa ratkaistava

- Määritellään yhdessä eri hallintokuntien kanssa yhteiset tavoitteet eri elinkeinoalueiden kehittämiseksi
- Määritellään tavoitteiden mittarit sekä seurannan järjestämisen tapa ja vastuut
- Määritellään seurannan mittarit alue- ja toimialakohtaisesti sekä tavoitteiden tarkistamisen aikajänne
- Määritellään kaupungin keinoja tukea elinkeinoalueiden toimintaa esim. teemakaavoilla tai yrityspalveluilla

Alueelliset tavoitteet

Kantakaupungin yleiskaava
[2040]

© Tampereen kaupunki 2015

Keskustan alue

Tampereen keskusta on kaupunkiseudun, Pirkanmaan ja valtakunnan osakeskuksen ydin. Alue on rakentunut pääosin tiiviisti keskustamaisilla kerrostalokortteleilla, joissa sekoittuvat julkisten palvelujen, kaupan, toimitilojen ja asuminen käyttötarkoitukset, jopa teollinen toiminta. Uusia merkittäviä täydennysalueita ovat Santalahden, Ranta-Tampellan, Tampereen kannen ja areenan sekä Eteläpuiston alueet. Alueelle sijoittuvat ainutlaatuiset Koskipuisto ja Hämeenpuisto. Pyynikki ja Kauppi ovat merkittäviä virkistysaluekokonaisuuksia.

Keskustan alueella asuu noin 63 000 asukasta. Keskustan alueen väestönkasvu on tapahtunut nuorten aikuisten ja 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmissä. Keskustan alueen väestörakenteen kehitys nykyisen kaltaiseksi on sidoksissa tarjolla olevaan kerrostalopainotteiseen asutokantaan. Tulevaisuudessa Keskustan alueen väestönmuutos on mahdollisesti kääntymässä osittain toiseen suuntaan eli lasten määrä lisääntyy huomattavasti nykyisestä nuorten aikuisten ryhmän supistuessa. Väestönkasvun ottavat vastaan keskustan täydentyvät alueet.

Tulevaisuudessa täydentämistä täytyy toteuttaa lapsiperheille soveltuvilla ja kustannuksiltaan kilpailukykyisillä urbaanin asumisen malleilla.

Tampereen keskusta on koko Pirkanmaan näyteikkuna ja käyntikortti. Keskustan kehittämisen myötävaikutuksella kaupungin asema Etelä-Suomen kasvukäytävän (HHT-vyöhykkeen) vetovoimaisena ja kulttuurisesti vireänä palvelu- ja yrityskeskittymänä vahvistuu. Keskustaa kehitetään pohjoismaisen suurkaupungin vahvaksi sydämeiksi.

Alue, jonka maankäyttöpotentiaalia hyödynnetään

Viinikan liikenneympyrä ja koko Viinikanoja ympäristöineen ovat sekä liikenteellisesti, mutta myös kaupunkikuvallisesti huonosti jäsennellyt ympäristöä varsinkin saavuttaessa keskustaan etelän suunnasta. Tämän laajan kokonaisuuden liikenteellisiä olosuhteita tulee kehittää kaikille liikkumismuodoille sujuvaksi. Lisäksi täydentävän rakentamisen ja syntyvän kaupunkikuvan tulee korostaa alueen merkitystä keskustan porttina. Alueeseen liittyvän Viinikanlahden jätevedenpuhdistamoalueen muutoksen tulee mukaila keskustan rakentamisen ja toiminnallisuuden laatuvaatimuksia. Viinikanojan ekologista ja kaupunkikuvallista merkitystä voidaan hyödyntää alueen erikoisena ja ainutlaatuisena elementtinä.

Hakametsän jäähallin aluetta kehitetään liikunnan ja urheilun lähtökohdista ja alueita täydennysrakennetaan. Alueen kehittämisen keskeiset teemat hyvän kaupunkikuvan lisäksi ovat kävelyn ja pyöräilyn yhteydet sekä pysäköinnin tehostaminen. Liikkumisen järjestelyillä huomioidaan hyvin myös laajemman aluekokonaisuuden virkistysyhteyksien parantaminen aina lidesjärveltä Kauppiin saakka.

Hervannan valtavyölyä muodostaa estevaikutuksen Kalevan ja sen itäpuolisten kaupunginosien välille. Etenkin Teiskontien eritasoliittymän kohdalla sekä maankäyttöä, mutta myös liikenteellistä jatkuvuutta voidaan parantaa erilaisilla kattamisen ratkaisulla. Alueen maankäytön tehostaminen on kytkettävissä raitiotiestä saatavaan hyötyyn.

Onkiniemen alueella rantavyölyän tunnelin toteutuminen mahdollistaa liikenteeltä vapautuvien alueiden täydennysrakentamisen sekä koko alueen paremman kytkeytymisen keskustaan.

Keskusta/aluekeskus/lähipalvelukeskus

Tampereen keskusta laajenee ulottumaan Näsijärven rannasta Pyhäjärvelle. Täydentävä rakentaminen laajentaa keskustaa myös itä-länsi-suuntaisesti. Keskustaan tavoitellaan täydennysrakentamista niin asumisen, palvelujen kuin työpaikkojenkin osalta. Keskustan saavutettavuutta kaikilla kulkuneuvoilla edistetään ja aivan ydinkeskusta rauhoitetaan hitaan liikkumisen alueeksi.

Maankäyttöään kehitettävä raitiotien pysäkkiympäristö

Särkänniemen raitiotiepysäkin mahdollisuuksia hyödynnetään erityisesti matkailuun ja vapaa-aikaan liittyen. Lisäksi ympäristöä kehitetään täydennysrakentamisen avulla.

Pyynikintorin raitiotiepysäkki suunnitellaan niin, että se tukee täydennettävän Amurin alueen kestävästä liikkumisesta.

Sammonkadun itäpään raitiotiepysäkki kehitetään joukkoliikenneterminaaliksi. Sujuvat yhteydet mahdolliseen liityntäpysäköintiin sekä turvalliset kävelyn ja pyöräilyn verkostot ovat tärkeitä.

Kaupin Kampuksen raitiotiepysäkkiä kehitetään Kaupin virkistysaluekokonaisuuden kehittämistä ja saavutettavuutta parantavana palveluna.

Toiminnallinen virkistysalue

Kaupin virkistysalue on länsiosiltaan erityisesti virkistykseen liittyvien toimintojen ja palvelujen alue. Virkistykseen, vapaa-aikaan ja matkailuun liittyvä vähäinen rakentaminen on perusteltua.

Viheryhteys

Pyhäjärvi - Iidesjärvi - Kaukajärvi murroslaaksoa kehitetään virkistys- ja viheraluekokonaisuutena. Yhtenäisyys vaatii kehittämistä erityisesti Viinikan liikennealueiden ja Hervannan valtavyöhykän kohdalla. Takahuudin ja Kissanmaan yhteyksiä Kalevan kautta keskustaan tulee parantaa. Kalevan, Hakametsän ja Jankan yhteydet laajoille virkistysalueille mm. Kauppiin ja Iidesjärven suuntaan vaativat parantamistoimenpiteitä. Maisemarakenteesta poikkeavien pohjois-etelä-suuntaisten reittien vahvistaminen on tärkeää.

Järvellisen yhteyden vyöhyke

Pyhäjärven ja Näsijärven jäsentymättömiä ranta-alueita hyödynnetään maankäyttöön. Rantavyöhyke varataan monipuolisesti virkistyskäyttöön. Lisäksi ranta-alueilla mahdollistetaan erilaisten matkailuun liittyvien toimintojen ja palvelujen sijoittaminen. Tammerkosken rantojen virkistysalueet yhdistävät järvien rantareitit toisiinsa.

Henkilöliikenteen asema

Tampereen Asemakeskus on matkakeskus ja moderni palvelukeskittymä. Sen erinomaiseen saavutettavuuteen tukeutuvat sekä Tampereen keskustan kehittäminen että erityisesti uusi toimitilarakentaminen. Nämä edistävät Tampereen kaupunkiseudun ja Pirkanmaan maakunnan kilpailukykyä.

Osaamiskeskittymä

Kaupin Kampuksen alueella mahdollistetaan alueen kokonaisuutta palveleva monipuolinen maankäyttö ja toiminnallisuus. Alueen palvelujen ja toimintojen erilaisista kytköksistä Kaupin virkistysalueisiin on saatavissa positiivisia yhteisvaikutuksia. Kampusalueen sisäistä liikennejärjestelmää ja erityisesti kestävästä työmatkaliikenteen houkuttelevuutta kehitetään.

Mahdollistetaan yliopiston innovaatioympäristön laajeneminen etelään pitkällä aikajänteellä ja parannetaan yhteyksiä toiminnallisesti tärkeisiin suuntiin.

Virkistysreitti

Pyhäjärven ja Näsijärven rantojen julkisia alueita sekä viher- ja ulkoilureittiyhteyksiä kehitetään. Erityisesti yhteyksien jatkuvuutta ja turvallisuutta sekä rantojen saavutettavuutta voidaan parantaa.

Kehitettävä nopean pyöräilyn reitti

Seudulliset nopean pyöräilyn reitit yhdistyvät keskustan pyöräilykehällä.

Koillinen alue

Koillisen aluekeskus sijoittuu Linnainmaalle valtateiden 9 ja 12 risteysalueen tuntumaan. Alueen yhdyskuntarakennetta leimaa voimakkaasti väylien aiheuttama estevaikutus. Koillisen asuntorakentamisesta suurin osa on pientalovaltaista. Kerrostalorakentaminen on keskittynyt Linnainmaalle aluekeskuksen ympäristöön, jonne myös alueen julkiset ja kaupalliset palvelut ovat keskittyneet. Työpaikka-alueita on radan varressa Hankkion alueella.

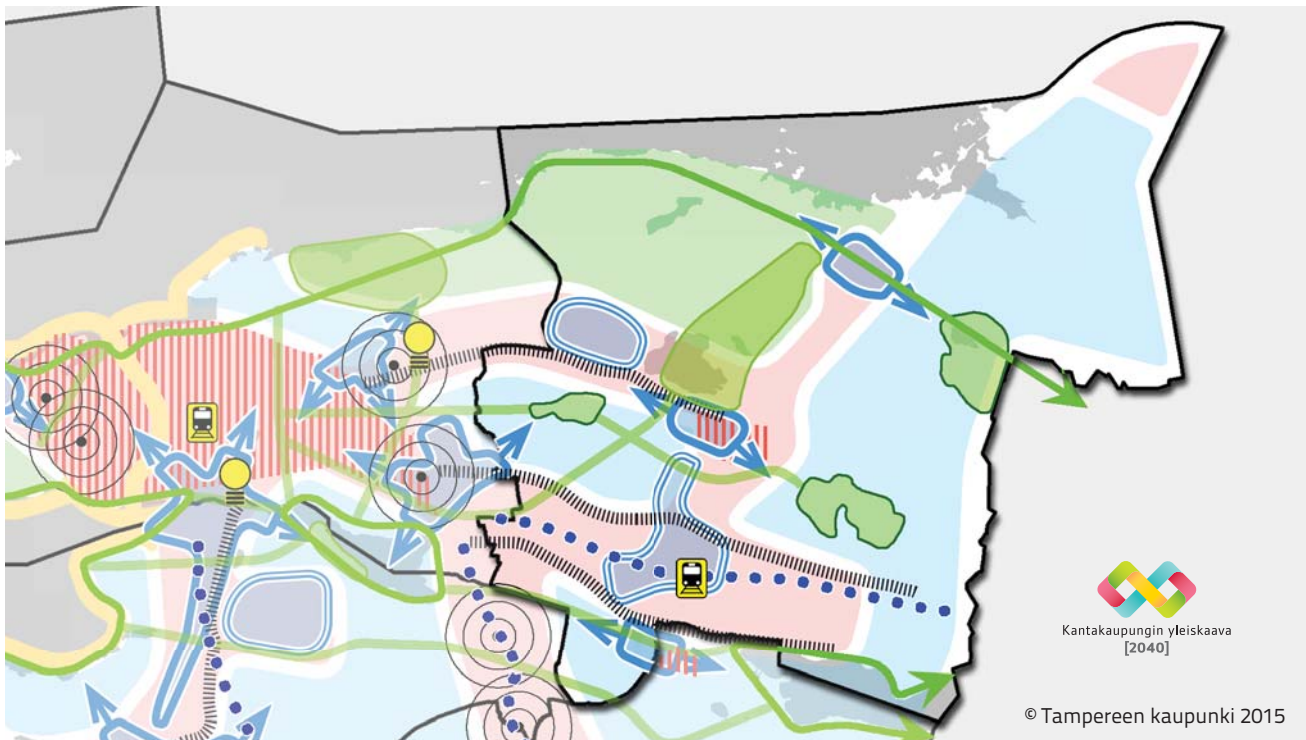
Koillisen alueen yhdyskuntarakenne laajenee lähitulevaisuudessa Ojalaan n. 5 000 asukkaan uudella alueella. Ojalaan kytkeytyy Kangasalan puolella ole-

va Lamminrahkan alue, jotka yhdessä muodostavat n. 13.000 asukkaan uuden alueen. Pääradan varressa olevat Messukylän ja Hankkion alueet ovat joiltakin osin tulevia maankäytön täydennys- ja muutosalueita.

Koillisella alueella asuu noin 34 000 asukasta (ei sisällä Pohjoista suuraluetta). Koillisen alueen asutokannasta yli puolet on pien- ja rivitaloasuntoja ja Koillinen onkin kantakaupungin lapsirikkainta aluetta. Koillisen alueen asukasmäärän kasvu on kantakaupungin kärkeä. Kasvu toteutuu Koillisella alueella lasten ja ikääntyneiden määrän kasvun myötä, eikä missään väestöryh-

mässä tapahdu vähenemistä. Täydennysrakentamisen yhteydessä tulee parantaa myös olemassa olevien asuin ympäristöjen laatua.

Koillista aluetta kehitetään viihtyisänä ja turvallisenä asuinalueena. Koillisen aluekeskusta Linnainmaalla vahvistetaan monipuoliseksi palvelukeskittymäksi, joka kytkeytyy muihin kaupungin keskuksiin tehokkaalla joukkoliikenteellä. Kävely- ja pyöräily-yhteyksiä kehitetään Koillisessa asuinalueiden ja palveluiden sekä alueen sisällä ja lähettyvillä olevien virkistysalueiden välillä.

Alue, jonka maankäyttöpotentiaalia hyödynnetään

Koilliskeskuksen saavutettavuutta heikentää sijainti suurten väylien risteyskohdassa. Aluekeskuksen kehittäminen väyliä ylittävillä kansilla mahdollistaa alueen tehokkaan täydennysrakentamisen, mutta kytkee myös erillään olevat asuinalueet paremmin aluekeskuksen palveluihin. Lisäksi laajempien viher- ja virkistyskäytävien rakentaminen Niihaman suuntaan on alueen identiteetin kannalta merkittävä laadullinen tekijä.

Uuden Tasanteen eritasoliittymän mahdollisuuksia tulee tutkia mahdollisten maankäyttötarpeiden, mutta ennen kaikkea ekologisten ja virkistysyhteyksien osalta.

Alue, jonka maankäyttöpotentiaalia arvioidaan

Ruotulan golfkentän alueen käyttöä rakentamiseen tutkitaan raitiotien mahdolliseen laajentamiseen tukeutuvana alueena. Alueen tai sen osan käyttäminen rakentamiseen edellyttää selvitystä golf-kentälle aiheutuvista vaikutuksista ja uuden sijaintipaikan tai laajennusalueiden varmistamista. Raitiotien laajentamiseen liittyen tutkitaan edelleen myös Teiskon-tien eteläpuolella olevien täydennysalueiden kehittämistä.

Hankkion alueelle laaditaan kehitystavoitteet niin lyhyelle kuin pitkälle aikavälille. Lyhyellä aikavälillä tulee löytää sijainti VT 9:n rinnakkaiselle Kaukajärven ja Linnainmaan yhdistävälle väylälle. Pitkällä aikavälillä alue voi tukeutua uuteen henkilöliikenteen asemaan.

Liikennealue, jonka tilantarve ja estevaikutus arvioidaan
Teiskontien, Sammon valtatie ja Messukyläntien nykyisten ja ennustettujen liikennemäärien perusteella arvioidaan väylien tarvitsema tilavaraus.

Kehitettävä nopean pyöräilyn reitti

Radanvarsi Kangasalan rajalta Tampereen keskustaan saakka tutkitaan mahdollisena nopean pyöräilyn reittinä.

Keskusta/aluekeskus/lähipalvelukeskus

Koillisen aluekeskuksessa Linnainmaalla tulee parantaa alueen sisäisiä jalankulun ja pyöräilyn edellytyksiä. Lisäksi Linnainmaan ja Kaukajärven keskuksien välille kehitetään sujuvat kestävien kulkumuotojen yhteydet. Alueellista palveluverkkoa kehitetään kytkemällä alueen koulut asuinalueiden turvallisiin jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiin. Koillisen alueen palvelut turvataan mahdollistamalla täydentävää rakentamista. Varaudutaan pitkällä aikavälillä mahdollisuuteen kytkeä Koillisen aluekeskus mahdolliseen raitiotien laajentumissuuntaan.

Henkilöliikenteen asema

Hankkion alueen kehittämistä pohditaan mahdollisesti myös lähijunan seisakkeeseen tukeutuvana alueena.

Aluepuisto

Koilliselle alueelle sijoittuu kolme aluepuistoa: Huhmarpeltto/Varsanpuisto, Linnainmaanpuisto ja Halimasjärvenpuisto. Aluepuistojen sujuva ja turvallinen saavutettavuus asuinalueilta on tärkeää.

Toiminnallinen virkistysalue

Alasjärven ympäristön virkistysalueita kehitetään nykyisen toiminnan mukaisesti vapaa-aikaan, urheiluun ja liikuntaan liittyvien toimintojen ja palvelujen alueena sekä mahdollistetaan leirintäalueen sijoittaminen.

Virkistysreitti

Näsjärven rantareittiä kehitetään jatkuvana ja yhtenäisenä virkistysyhteytenä Tampereen keskustasta aina Kangasalle saakka. Vähennetään Teiskontien ja VT 9:n aiheuttamaa estevaikutusta asuinalueiden ja Kaupin virkistysalueiden välillä. Valtatie estevaikutusta pienennetään toimenpiteillä, jotka parantavat samalla Kauppi-Niihaman laajan luonnonydinalueen ekologista kytkeytymistä.

Viheryhteys

Pyhäjärvi - Iidesjärvi - Kaukajärvi murroslaaksoa kehitetään virkistys- ja viheraluekokonaisuutena. Yhtenäisyys vaatii kehittämistä erityisesti VT 9:n kohdalla.

Takahuhdin ja Kissanmaan yhteyksiä Kalevan kautta keskustaan tulee parantaa. Jankan ja Hakametsän yhteydet laajoille virkistysalueille, kuten Kauppiin ja Iidesjärven suuntaan, vaativat parantamistoimenpiteitä.

Kaakkoinen alue

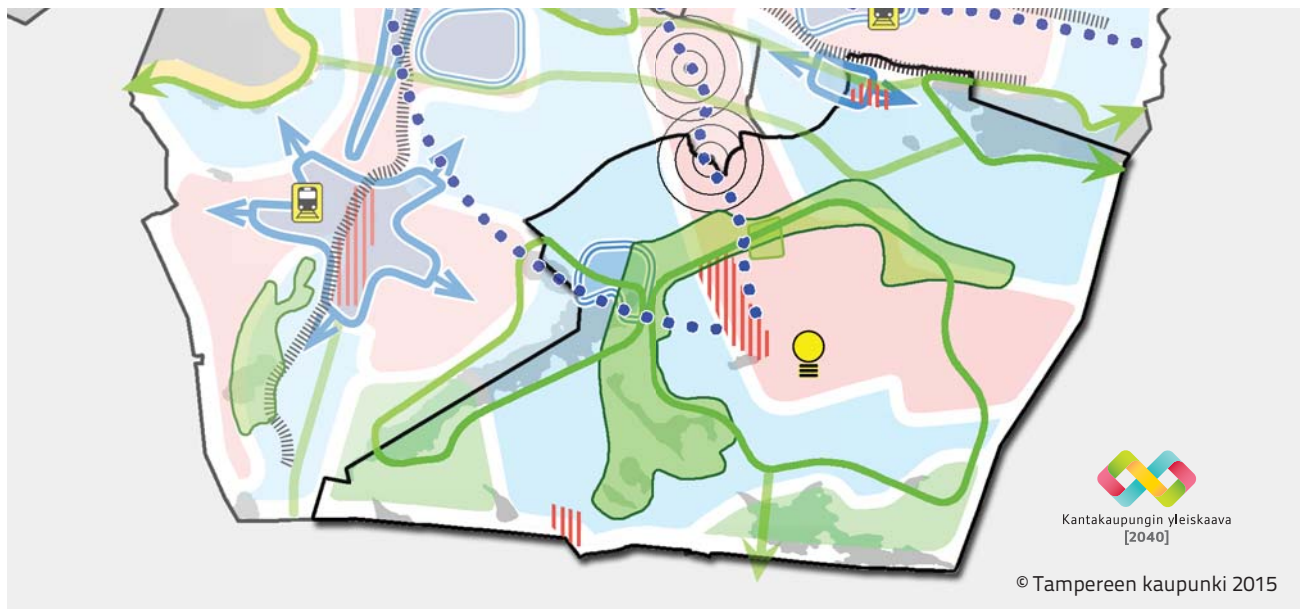
Kaakkoisen alueen keskuksena toimii Hervanta, jota pienempiä lähipalvelukeskuksia on Kaukajärvellä ja Vuoreksessa. Täydennysrakentamisen lisäksi Kaakkoisella alueella on myös uusia rakentuvia alueita mm. Vuoreksessa ja Hervantajärven alueilla, jotka lisäävät Kaakkoisen asukasmäärää jo lähivuosina. Hervannan aluekeskus on lähes omavarainen palvelutarjonnan suhteen. Lisäksi Hervannassa on merkittävä innovaatiotyöpaikkojen keskittymä TTY:n ja Hermian alueilla. Hervannan kupeessa oleva Rusko on tuotannollisen teollisuuden alue. Hervanta vahvistuu entistään rakennettavan raitiotien myötä.

Hervannan ja etenkin Ruskon teollisuusalueen elinvoimaisuutta tukee puolestaan kaupunkiseudun eteläisen ns. II-kehän rakentaminen.

Kaakkoisella alueella asuu noin 43 000 asukasta. Kaakkoisen alueen asukasmäärä kasvoi voimakkaasti 1980-luvulla, viime vuosikymmeninä kasvu on ollut maltillisempaa. Kasvu on tapahtunut nuorten aikuisten ja työikäisten ikäryhmissä, sen sijaan lasten osuus on pienentynyt. Hervannan kaupunginosa muodostaa kantakaupungin toiseksi suurimman väestökeskittymän ja kerrostalovaltaisen alueen sekä kolmanneksi suurimman työpaikkakeskitty-

män. Tulevaisuuden kasvua tulee eniten uusien alueiden rakentumisesta, mikä toteutuu pääosin lapsiperheille suunnattuna asuntorakentamisena. Olemassa olevien alueiden asukasmäärän kehitystä on seurattava ja mahdollinen täydennysrakentaminen on ohjelmoitava oikea-aikaisesti, jotta alueiden elinvoimaisuus säilyy.

Hervanta on kansainvälinen kaupunginosa ja sitä tulee kehittää monikulttuurisella tavalla yhteisölliseksi ja viihtyisäksi opiskelun, asumisen ja työnteon paikaksi, joka kytkeytyy monin säikein muuhun kaupunkiin ja kansainvälisiin verkostoihin.

Alue, jonka maankäyttöpotentiaalia arvioidaan

Särkijärven itäpäässä Lukonlahdentien pohjoispuolella olevan alueen maankäyttömahdollisuudet sekä alueen kytkeminen kaupunkirakenteeseen tutkitaan.

Keskusta/aluekeskus/lähipalvelukeskus

Hervannan aluekeskusta kehitetään palveluiden monipuolisuudella ja täydennysrakentamisella. Vuoreksen lähipalvelukeskuksen ja Hervannan välistä jalankulku- ja pyöräily-yhteyttä tulee kehittää. Vuoreksesta tulee kehittää nopeaa pyöräily-yhteyttä Lakalaivan tulevaan aluekeskukseen ja keskustaan. Kaukajärven lähipalvelukeskuksen palvelutarjonta tulee turvata asukasmäärän lisäämisellä. Koko Kaakkoisella alueella tulee jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä kehittää turvalliseksi ja viihtyisiksi.

Kehitettävä nopean pyöräilyn reitti

Raitiotien linjauksen yhteyteen tutkitaan laadukasta pyöräreittiä Hervannasta keskustaan. Hervannan kytkemistä Vuoreksen/Lahdesjärven/Lakalaivan kautta keskustan suuntaan nopealla pyöräreitillä kehitetään.

Maankäytöltään kehitettävä raitiotien pysäkkiympäristö

Hallilan ja Turtolan raitiotiepysäkkejä kehitetään monipuolisesti asumiseen, palveluihin ja toimitiloihin liittyvällä rakentamisella. Alueiden sisäinen kävely- ja pyöräilyverkko kehitetään pysäkkialueet hyvin saavuttavaksi ja pysäkeille varataan tilaa liityntäpysäköinnille.

Osaamiskeskittymä

TTY:n ja Hermian alueilla mahdollistetaan alueen kokonaisuutta palveleva monipuolinen maankäyttö ja toiminnallisuus. Työpaikka-alueiden palvelujen ja toimintojen erilaisista kytköksistä läheisille virkistysalueille on saatavissa positiivisia yhteisvaikutuksia. Kokonaisuuden liikenteellisiä olosuhteita ja erityisesti kestävän työmatkaliikenteen houkuttelevuutta kehitetään.

Toiminnallinen virkistysalue

Hervannan laskettelurinteen alueen mahdollisuudet ympärivuotiseen käyttöön esim. tapahtumapaikkana tutkitaan. Hyvät yhteydet raitiotiepysäkille varmistetaan.

Viheryhteys

Pyhäjärvi - Iidesjärvi - Kaukajärvi murroslaaksoa kehitetään virkistys- ja viheralueena. Yhteys on kehitettävissä etenkin Aakkulanharjun ja Kaukajärven keskustan kohdalla esim. vihersilta- tai kansiratkaisulla. Vihiojan yhtenäistä virkistysreittiä vahvistetaan ja sen yhdistäminen Kaukajärven ympäristön reitistöön toteutetaan.

Aluepuisto

Hervannan asuinalueen länsi- ja pohjoispuolisia virkistysalueita kehitetään laajan väestöpohjan aluepuistona erityisesti saavutettavuuden näkökulmasta. Hervannan kanjonin luonne säilytetään.

Virkistysreitti

Hervantaa ja Kaukajärveä yhdistäville ja ympäröiville metsäalueille suunnitellaan ja rakennetaan ns. Herukkareitti. Kaukajärven ympärille toteutetaan virkistysreitti. Särkijärven ympäri toteutetaan virkistysreitti, joka palvelee mm. Hervannan ja Vuoreksen asukkaita.

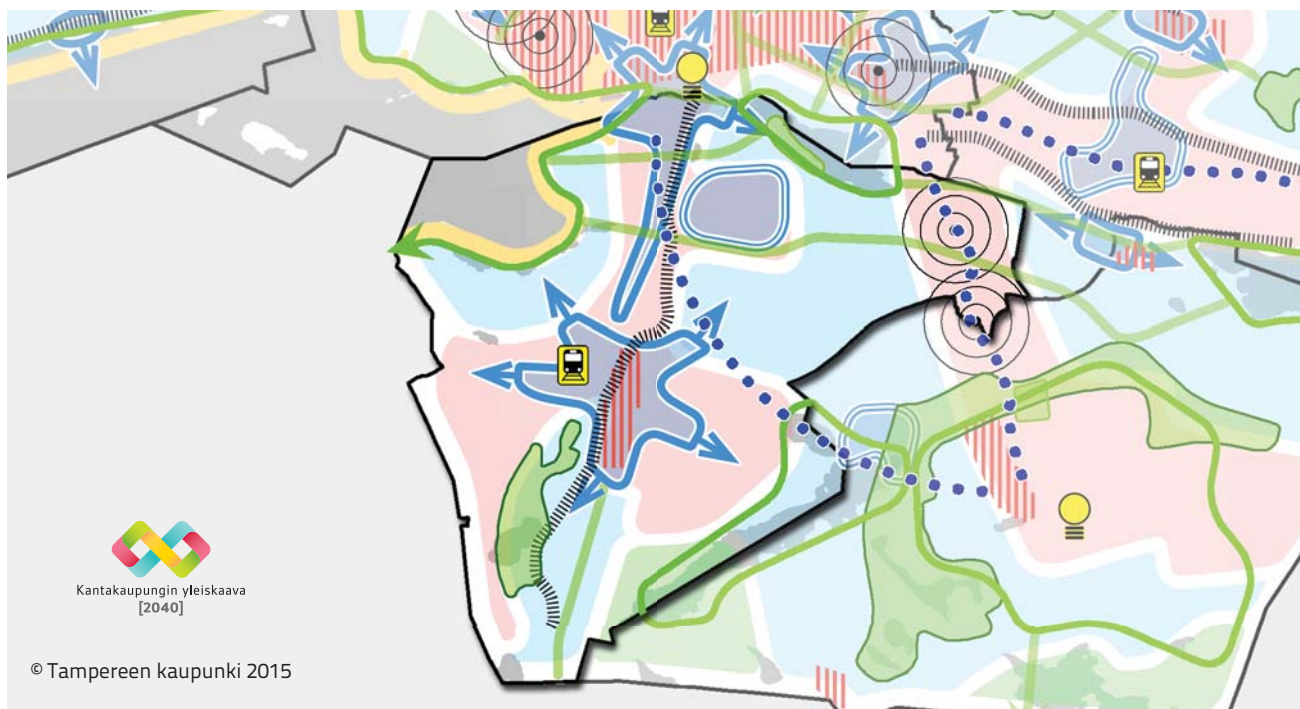
Eteläinen alue

Eteläisen alueen kaupunkirakennetta pirstovat valtakunnallisestikin merkittävät liikenneväylät. Asumisen alueet ovat selkeitä pien- ja kerrostaloalueita ja myös muut toiminnot sijoittuvat maankäytöltään melko yksipuolisille alueille. Poikkeuksen tekee Nekalan alue, minne on sijoittunut monipuolinen kirjo toimintoja vähittäiskaupasta liikunta- ja kulttuuripalveluihin. Eteläiselle alueelle ei hahmotu selkeää keskusta. Uuden aluekeskuksen ja merkittävän täydennysrakentamisen sijoittuminen Lakalai-

vaan, henkilöliikenteen asema sekä mahdollinen järjestelyratapihan siirtyminen pois Rautaharkosta ovat suuria Eteläisen alueen yhdyskuntarakenteellista merkitystä korostavia kehityshankkeita.

Eteläisellä alueella asuu noin 30 000 asukasta. Eteläisen alueen kasvu on ollut maltillista ja painottunut työikäisten ryhmään. Asuntokanta alueella on monipuolista. Tulevaisuuden väestökasvu ilman täydentävää rakentamista on vähäistä ja painottuu lähinnä lasten ja ikäihmisten ryhmiin. Lakalaivan voima-

kas kehittäminen ja mahdollisen henkilöliikenneaseman vetovoima muuttavat alueen kehityksen suuntaa. Täydennysrakentamisen seurauksena pirstoutunut yhdyskuntarakenne eheytyy monipuoliseksi ja typologisesti sekoittuneeksi kaupunginosaksi. Pitkällä aikajänteellä Eteläinen alue voi kehittyä tiiviin ja urbaanin maakuntakeskuksen näyttäväksi portiksi, jonne on mahdollista sijoittaa jopa kansainvälisesti merkittävää yritys-toimintaa.

Alue, jonka maankäyttöpotentiaalia hyödynnetään

Lakalaivan ja Rautaharkon alue on monen suuren väylän risteyskohta. Intensiivistä työpaikka- ja palvelurakentamista varten Rautaharkko ja uuden aseman seutu tarjoavat pitkällä aikavälillä Tampereen keskustalle laajentumisen alueen. Uuden aluekeskuksen rakentamisen myötä tulee aluetta sekä sen reittejä ja viheryhteyksiä kehittää ympäröiviä alueita yhdistävillä silta- ja kansiratkaisuilla. Järjestelyratapihan siirtoon tulee varautua määrittelemällä alueelle uusi maankäyttötarkoitus. Myös alueen kytkeytyminen ympäröiviin alueisiin tulee varmistaa.

Järjestelyratapihan alueelle on maakuntakaavan luonnoksessa ja kaupunkiseudun rakennesuunnitelmassa arvioitu sijoittuvan jopa 20 000 uutta asukasta. Alueeseen liittyy myös Viinikanlahden jätevedenpuhdistamoalueen muutoksen hallinta keskusjätevedenpuhdistamon rakentamisen jälkeen.

Alue, jonka maankäyttöpotentiaalia arvioidaan

Nekalan teollisuusalueen kehittämiseksi määritellään lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet. Lyhyellä aikavälillä alueella ei viedä eteenpäin alueen käyttötarkoitusta muuttavia tai nykyisten toimijoiden olosuhteita heikentäviä asemakaavoja. Alueen kestävä liikuttamisen olosuhteiden ja kaupunkikuvan kohentaminen vaativat toimenpiteitä. Vanhaa ratapohjaa hyödynnetään pyöräily-yhteyksien kehittämiseen.

Liikennealue, jonka tilantarve ja estevaikutus arvioidaan

Vanhan Lempääläntien nykyisten ja ennustettujen liikennemäärien perusteella arvioidaan väylän tarvitsema tilavaraus.

Keskusta/aluekeskus/lähipalvelukeskus

Lakalaivaan muodostetaan yhdessä täydentyvän Peltolammin asuntoalueen kanssa Tampereen eteläinen aluekeskus. Lakalaivan sijainti valtakunnallisten pääväylien tuntumassa on hyödynnettävissä aluekeskuksen elinvoimana ja erityisvahvuutena. Lakalaivan liikenneverkon sijainti ja mitoitus tarkistetaan niin, että aluekeskus on hyvin saavutettavissa kaikilla liikennemuodoilla. Tehokkaasti rakennettuna ja palveluja kokoavana aluekeskus on toiminnallisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kaupunkirakennetta. Aluekeskuksen saavutettavuutta Eteläisen alueen asuinalueilta sekä alueiden välisiä yhteyksiä tulee kehittää. Erityisesti jalankulku- ja pyöräily-yhteyksien turvallisuus ja viihtyisyys vaatii kehittämistä koko alueella.

Aluepuisto

Rukkamäenpuisto kehitetään Peltolammin ja Multisillan asukkaiden aluepuistoksi.

Virkistysreitti

Särkijärvi: järven ympäri toteutetaan virkistysreitti. Vähennetään VT 3:n ja VT 9:n aiheuttamaa estevaikutusta asuinalueiden ja virkistysalueen välillä.

Pyhäjärvi: Pyhäjärven yhtenäinen rantareitti toteutetaan ja sen saavutettavuutta parannetaan.

Iidesjärvi: varmistetaan järven kiertävien kävely- ja pyöräilyreittien toteutuminen ja saavutettavuus.

Järvellisen yhteyden vyöhyke

Pyhäjärven jäsentymättömiä ranta-alueita hyödynnetään maankäyttöön. Rantavyöhyke varataan monipuolisesti virkistyskäyttöön. Lisäksi ranta-alueilla mahdollistetaan erilaisten matkailuun liittyvien toimintojen ja palvelujen sijoittaminen.

Kehitettävä nopean pyöräilyn reitti

Lakalaiva kytketään Vuoreksen/Lahdesjärven kautta Hervantaan sekä keskustan suuntaan nopealla pyöräreitillä.

Henkilöliikenteen asema

Rautaharkon alueelle tavoitellaan uutta henkilöliikenteen asemaa, joka voidaan toteuttaa jo ennen järjestelyratapihan siirtymistä. Uusi asemanseutu kytketään hyvillä yhteyksillä Lakalaivan aluekeskukseen ja messukeskukseen. Uusi asemanseutu ja Rautaharkosta vapautuva maankäyttöpotentiaali tarjoavat pitkällä aikavälillä uusia mahdollisuuksia intensiivistä työpaikka- ja palvelurakentamista varten.

Maankäyttöltään kehitettävä raitiotien pysäkkiympäristö

Hallilan ja Turtolan raitiotiepysäkkejä kehitetään monipuolisesti asumiseen, palveluihin ja toimitiloihin liittyvällä rakentamisella. Alueiden sisäinen kävelyn ja pyöräilyn liikenneverkko kehitetään pysäkkialueet hyvin saavuttavaksi ja pysäkeille varataan tilaa liityntäpysäköinnille.

Toiminnallinen virkistysalue

Iidesjärven etelärannalle toteutetaan koko kaupunkiseutua palveleva perhepuisto.

Viheryhteys

Pyhäjärvi - Iidesjärvi - Kaukajärvi murroslaaksoa kehitetään virkistys- ja viheralueena. Yhteyttä on kehitettävä etenkin Viinikanojan varressa ja Hervannan valtaväylän kohdalla. Pitkän aikavälin tavoitteena on muodostaa Iidesjärveltä toinen viherakseli Viinikanpuiston kautta Hatanpäälle ja Pyhäjärvelle saakka. Vihiojan yhtenäistä virkistysreittiä vahvistetaan.

Lakalaivan, Multisillan ja Peltolammin alueilta etelään ja Särkijärvelle suuntautuvien viheryhteyksien osalta väylien estevaikutuksen vähentämiseen on kiinnitettävä huomioita.

Läntinen alue

Epilänharju jakaa Läntisen alueen selkeästi Tesoman ja Lielahden aluekeskuksiin ja niiden ympäristöihin. Tesomalla on käynnissä aluekeskusta ja ympäröiviä alueita koskevan uudistaminen ja täydentämisen suunnittelu. Niemenrannan uusi kaupunginosa rakentuu parhaillaan ja Lielahden kehittäminen on käynnistymässä kaupungin hankittua alueen omistukseensa keväällä 2014. Myllypuron teollisuusaluetta laajentavat asemakaavat ovat parhaillaan työn alla. Läntisellä alueella valtaosan asutuksen pinta-alasta muodostavat laajat pientaloalueet, joiden lomassa on joitakin kerros- ja rivitalovaltaisia keskittymiä sekä sekoittuneita alueita. Lielahden

teollisuusalueesta kaupan ja palvelujen alueeksi muuttunut keskittymä on saavuttanut vakiintuneen aseman kaupunkiseudun merkittävänä kaupallisena keskuksena.

Läntisellä alueella asuu 42 000 asukasta. Väestösuunnitteen mukaan lapsi-ikäluokat tulevat kasvattamaan osuuttaan alueen väestöstä, kun taas nuorten aikuisten osuus vähenee entisestään. Ikääntyneiden joukko kasvaa, kuten muillakin alueilla. Alueen kasvu toteutuu tällä hetkellä pääasiassa Niemenrannassa sekä Tesoman ja Haukiluoman täydennysrakentamisen hankkeilla.

Lielahden kehittämisen lähtökohdiana on alueen kytkeminen Näsijärven

ranta-alueeseen sekä aluekeskuksen aseman vahvistaminen uudella asumisella Lielahden ympäristössä. Tehokkaat ja laadukkaat joukkoliikennepalvelut, kuten raitiotie ja myös lähijuna, ovat keskeinen osa Lielahden tavoiteltua tulevaisuutta.

Aluekeskusten vahvistamisen myötä Länsi-Tampere kehittyi nykyistä monipuolisemmaksi ja houkuttavammaksi elinkeinoympäristöksi. Lielahden alueen tavoiteltu kehitys mahdollistaa harjun pohjois- ja eteläpuolisen maankäytön sekä toimintojen eheyttämisen kokonaisuudeksi.

Alue, jonka maankäyttöpotentiaalia hyödynnetään

Lielahden kehittämissuunnitelmaan tulee kytkeä Epilänharjun sekä kantatie 65:n ja pääradan estevaikutusten vähentäminen kahden aluekeskuksen välillä. Lielahden vanha asemanseutu ja sen ympäristö ovat keskeisiä aluekeskusten välisten yhteyksien syntymiseksi. Alueen kautta tarvitaan sujuvat kestävä liikumisen ratkaisut sekä paikalliselle että seudulliselle liikenteelle. Tärkeimpiä liikumiseen liittyviä kehitettäviä teemoja ovat mahdollinen lähijunan seisake, joukkoliikenteen vaihtoalueet ja liityntäpysäköinti sekä työmatkapyöräily ja virkistysyhteydet.

Lielahden mahdollinen rannan täyttöalueille sijoittuva rakentaminen tulee kytkeä osaksi aluekeskusta ja raitiotien linjausta. Alueen sijainti maisemallisesti ainutlaatuisten

Näsijärven rannan ja Epilänharjun tuntumassa on hyödynnettävissä alueen korkealaatuisessa toteutuksessa. Alueen kehittämisen pohjaksi käydään konseptikilpailu, joka kattaa Näsijärven rannan, Lielahden tehdasalueen, Vaitinaron risteuksen, market-alueen sekä Lielahden alueen. Kilpailun perusteella yleiskaavassa osoitetaan maankäytön kehittämisen suuntaviivat.

Pyhäjärven puolella Raholan jätevedenpuhdistamon alueelle määritellään uusi käyttötarkoitus. Alueen maankäyttö ja esim. satamatoiminta tulee kytkeä toiminnallisuutta vahvistavina elementteinä täydentyvään Tesoman aluekeskukseen sekä Mediapolikseen.

Liikennealue, jonka tilantarve ja estevaikutus arvioidaan

Nokian moottoritien nykyisten ja ennustettujen liikennemäärien perusteella arvioidaan väylän tarvitsema tilavaraus.

Keskusta/aluekeskus/lähipalvelukeskus

Lielahtea kehitetään lähivuosien monipuolista keskustamaisesta rakentamista varten. Aluekokonaisuus muuttuu uudelleenrakentamisen myötä tulevaisuudessa tiiviiksi ja laadukkaaksi asumis-, työpaikka- ja palvelurakentamisen keskittymäksi. Tavoitteena on palvelujen, työpaikkojen ja asumisen sekoittuminen sekä virkistyksen ja Näsijärven läsnäolo. Vahva kevyt- ja joukkoliikenne mahdollistaa autoriippumattomuuden. Kaupunkirakenne on tiivis ja tukee ekologista elämäntapaa.

Tesoman aluekeskusta kehitetään jo olevien julkisten ja vapaa-ajan palvelujen ympärille. Alueen keskuksen elinvoimaa tuetaan täydennysrakentamisella ja mahdollisen lähijunaseisakkeen vetovoimalla. Tesoman ja Lielahden alueet ja keskukset ovat liikenteellisesti paremmin kytkettävissä toisiinsa pyöräily-yhteydellä ja joukkoliikenteellä, mikä vahvistaa koko Läntisen alueen toiminnallisuutta ja palvelutasoa.

Aluepuisto

Tohloppijärven ympäristöä, Tesomanpuistoa ja Vaakonpuistoa kehitetään aluepuistoina. Alueiden yhteyksiä ja saavutettavuutta parannetaan. Tohloppijärven ympäri rakennetaan virkistysreitti. Niemenrannassa aluekeskuksen tuntumassa oleva rantapuisto kehitetään aluepuistoksi.

Virkistysreitti

Tohloppijärven ympäri kiertävä virkistysreitti toteutetaan. Lentävänniemessä toteutetaan yhtenäiseksi alueen rantoja kiertävä virkistysreitinkierto. Pyhäjärven yhtenäinen rantareitti toteutetaan ja sen saavutettavuutta parannetaan.

Järvellisen yhteyden vyöhyke

Näsijärven rantaa kehitetään kaupunkirakennetta täydentäen ja rantaan kytkeytyen. Rantavyöhykkeen täyttöä rakentamisalueeksi tutkitaan ja raitiotien linjaus ohjataan mahdollisuuksien mukaan täyttöalueen kautta, jonne osoitetaan asuin- ja toimitilarakentamista. Lisäksi ranta-alueilla mahdollistetaan asukkaiden virkistykseen sekä matkailuun liittyvien toimintojen sijoittaminen. Pyhäjärven jäsentymättömiä rantoja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan maankäyttöön. Raholan puhdistamoalueen mahdollinen maankäyttö on kytkettävissä Tesoman aluekeskuksen suuntaan.

Kehitettävä nopean pyöräilyn reitti

Ratapenkalla kulkevan huoltotien käyttömahdollisuutta pitkän matkan pyöräväylänä tutkitaan.

Henkilöliikenteen asema

Tesoman aluekeskuksessa ja Lielahden vanhan aseman tuntumassa mahdolliset lähijunaseisakkeet vahvistavat alueiden kehittämistä ja tuottavat alueille uutta maankäyttöpotentiaalia. Lielahden osalta tulee tavoitella eri liikkumismuotojen sujuvaa kohtaamista ja liityntäpysäköinnin järjestämistä.

Osaamiskeskittymä

Mediapoliksen alueella mahdollistetaan aluekokonaisuutta palveleva monipuolinen maankäyttö. Alueen toiminnallisesta kytketymisestä Tesoman aluekeskukseen ja Tohloppijärven ympäristöön on saatavissa positiivisia vaikutuksia. Kokonaisuuden liikenteellisiä olosuhteita ja erityisesti kestävän työmatkaliikenteen houkuttelevuutta kehitetään. Lielahden entisen tehdasalueen potentiaali on hyödynnettävissä osana Länsi-Tampereen innovaatiotyöpaikka-aluekokonaisuutta.

Toiminnallinen virkistysalue

Mustavuoren aluetta kehitetään toiminnallisesti monipuolisena liikuntapalvelujen alueena. Alueen ympärivuotisen käytön mahdollisuuksia monipuolistetaan. Alueen saavutettavuutta kaikilla kulkumuodoilla parannetaan.

Viheryhteys

Seudullista virkistysyhteyttä Pyhäjärven rannasta Ylöjärven Teivaalanharjulle vahvistetaan toiminnallisesti heikoissa kohdissa ja yhteyden ekologinen toimivuus varmistetaan. Radan ja moottoritien estevaikutuksia pyritään pienentämään.

TAMPEREEN KAUPUNKI

